

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Нарочити извештај
КОЛА о дочеку
наших заробљеника

КОЛО

СПОЈЕНО СА «ДОМОМ И СВЕТОМ»
Недељни илустровани лист
са београдским радио програмом
Број 12 21 Март 1942 Дин. 4

Први тренуци сусрета
(Сликал: А. Олић)

Календар мога комшије

НЕДЕЉА 15 МАРТ.

Дошле ономад две београдске даме нашем сликару, из комшилука, који им је пре две три године израдио портре. Изненадиле се кад су виделе да слика

само пејзаже.

— А, зашто, болан, не сликате више портрете?

— Знате, моје даме, пејзаже бар ни сам принуђен да улепшавам.

ПОНЕДЕЉАК 16 МАРТ.

Рекао сам вам већ да у нашем комшилуку имамо једног старог професора. За њега комшија каже да је „душа заборавности од човека“!

Ономад госпа професорка читала у новинама позив Дирекције трамваја лицима која су изгубила разне ствари. И отишла тамо, и пронашла кишобран свог мужа. Сва радосна донела кишобран кући и рекла му:

— Кажи „драгичка“! Пронашла сам ти кишобран у одељењу за изгубљене ствари у Дирекцији трамваја...

Професор питао свој амрел, али згранут питао:

— Тачно. Ово је мој амрел! Само како сам могао да га заборавим кад никада у животу нисам био тамо...

УТОРАК 17 МАРТ.

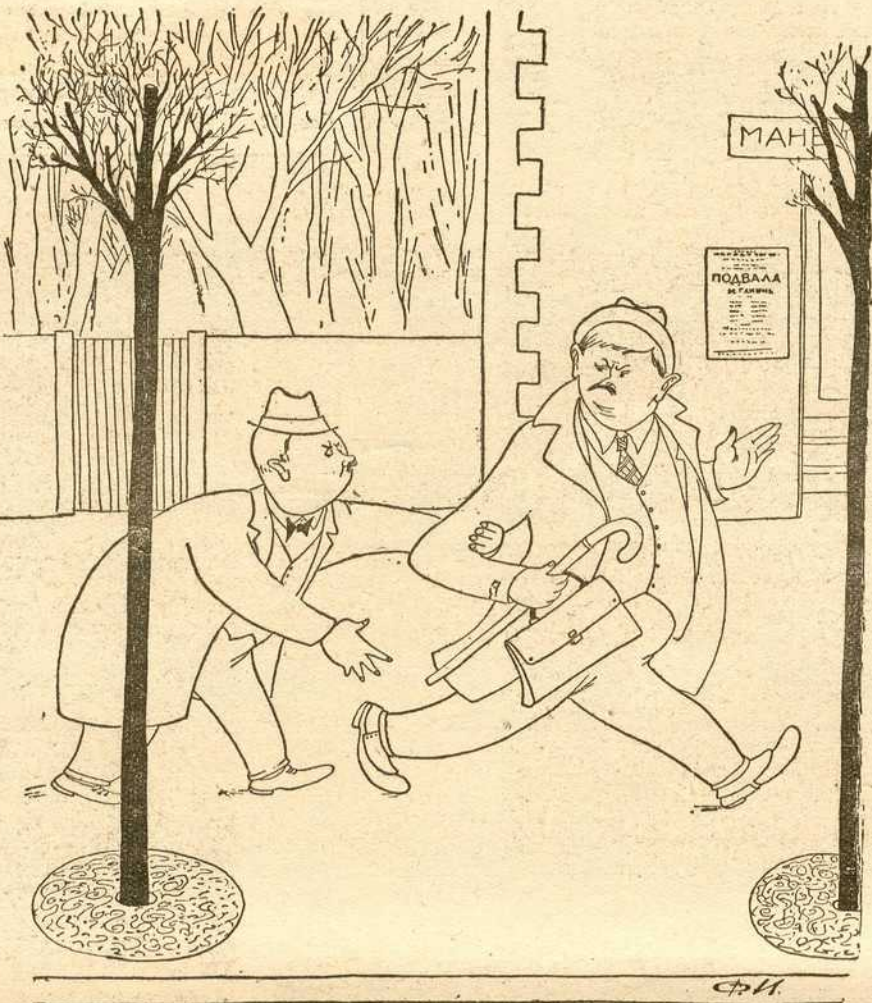

Постоји у Београду један познати дамен фризер. Познат је и као неоспорно велики стручњак, али је познат и као велики мајстор у комплиментима. За сваку муштерију има он увек при руци по неку ласкаву реч.

Тако прошле суботе дошла код њега на ондулацију једна дама, већ у годинама, али још увек држећа. Гапантни дамен-фризер је још с врата дочекао:

Човек се учи док је жив

У позоришту је приказана Глишићева „Подвала“.

— Стани, да се погодимо за онај шећер!

— Чек' прво да видим овај комад, па после...

— Ви свакога дана све млађи, милостива госпођо!

— Дама се осмехнула:

— Молим вас, само без претеривања!

— Добро, милостива, онда рецимо: сваког другог дана! — као из пушке прихватио дамен-фризер, упоран да остане при комплименту па макар се и цењао...

СРЕДА 18 МАРТ.

Прича комшија, пре неки дан, како се један наш познати универзитетски професор жени.

— Ех, жени се! И, откуд ти баш то знаш? — пита ла комшиница.

— Па, знам...

— По чему?

— По томе што сам чуо да је почео да учи кување...

ЧЕТВРТАК 19 МАРТ.

Кажу да је наша популарна уметница гђа Жанка Стокић, пре неколико дана, кад су јој дошли неки гости, овако изда ла наредбу својој девојци:

— Ако ме буде тражио телефоном један сувоњави господин са шпиц брадицом и с цвкером, реци му да нисам код куће!...

ПЕТАК 20 МАРТ.

Грди комшиница комшију пред нама:

— Ти, у последње време имаш једну ружну навик у сну!... Треба да се одвикнеш...

— Па нећеш ваљда да ми браниш и то. Доста кад будан не смем ни да зуцнем, па бар у сну! — уздахнуо мој комшија...

СУБОТА 21 МАРТ.

Синоћ седи најмлађи комшијин синчић поред радиоапарата. Спикер даје вести, и одједанпут, кину. Нек му је наздравље, и не бисмо то ни бележили да комшиница не викну на свог синчића: Душко даље од тог апарата... Сто пута сам ти рекла да је кијавица препазна...

О СВЕМУ И СВАЧЕМУ

ЈАПАНСКИ КРАБ

Умирним обалским деловима дуж Јапанских острва живи једна специјална врста циновских морских краба (врста великог рака) који достижу заиста огромне димензије. Само тело овог краба, познатог у науци под именом: „Макрохира кемпфери“, није тако кружно, ма да често достиже дужину од 120 сантиметара, док су краци изванредно дугачки, тако да предњи пар, када се испружи, може бити дугачак до 5 метара.

Макрохира личи на неког циновског, фантастичног наука ружичасте боје који се лаганим покретима премешта по мирном песковитом дну залива или заштићених делова обале. То је врло снажна животиња; са шти-

паљкама на првом пару ногу у стању је да за трен ока пресече, као од шале, дрвени штап пречника 2 сантиметра.

Јапанци је сматрају за нарочиту поластицу, а свака уловљена животиња претставља за сиромашне рибаре читаво једно мало богатство.

НЕОБИЧНО ПЕЛЦОВАЊЕ

Владар једне мале источњачке муслиманске кнежевине одлучио је да своје жене којих је имао нешто више од стотине пелцује против великих богиња. Да не би лекар-Европљанин који је имао то пелцовање да изведе могао видети лице неке од својих пацијенткиња цела процедура била је организована на мало необичан начин. У једној соби био је постављен параван с малим отвором кроз који су пружале своје руке једна за другом све владарове жене. Лекар је том приликом видео само те руке и натмурена лица двојице евнуха који би му одмах покрили лице марамом чим би завршио манипулацију с једном пацијенткињом.

„АКТА ДИУРНА“ — ПРВЕ НОВИНЕ

Прве европске новине покренуо је велики римски владар и државник Гај Јурије Цезар. Он их је назвао „Акта диурна“ што преведено значи „Дневни преглед“. Јасно је да се тај лист није штампао, јер штампа није ни постојала, него су га преписивали и умножавали многобројни робови који су га разносили и ширили међу

народима. Ове новине биле су у првом реду нека врста службених новина које су народ упознале са закључцима сената.

СТАРЕ КЊИГЕ

Артур Брајан, чувени научник из Балтимора, вршио је огледе са старим књигама. Он је дошао до закључка да старе књиге садрже необично мало бацила и да су ти бацили већином безбедни. Прљаве књиге садрже више бацила него ли чисте књиге. Брајан сматра да књиге којима се служило болесно дете морају лежати извесно време и да затим могу слободно да се предају другој деци, јер бацили који су за извесно време били одвојени од живог ткива обично умиру ири губе своју снагу.

ГОРДИЈЕВ ЧВОР

Познато је одавно да су родбинске везе веома компликована ствар и да често ни најпробанији правници не могу се у њима снаћи приликом партиципа о наслеђа. Али један заиста „гордијев чвор“ родбинских односа везао се ту скоро у једном селу у Мађарској. Неки Хофман заљубио се у једну уловицу која је имала и једну пасторку и ускоро се њом оженио. После тога отац истог Хофмана оженио се том пасторком. На тај начин син је постао таст свом рођеном оцу, а овај њему зет, док је синовљева жена постала ташта свом досадашњем тасту а млади Хофман добио је тако маћеху која му је у исто време била пасторка. Та маћеха уско-

ро је родила сина који је младом Хофману био брат пошто су имали истог оца али како је његова мајка била Хофманова пасторка тај исти брат био је Хофману унук. Још се више ситуација замрсила када је и Хофманова жена родила сина, коме је Хофманова маћеха била истовремено сестра и баба, а Хофманов отац деда и шурак.

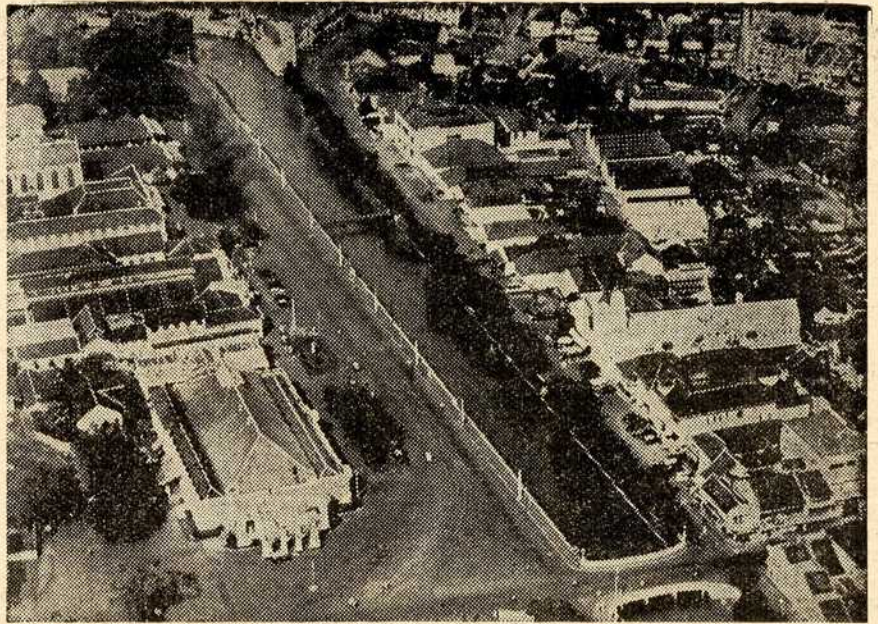
НЕОБИЧНА УПОТРЕБА ГУМЕ

У филмској индустрији употребљава се гума за израду пушака, револвера, ручних граната, мачева и ножева, да се гумци не би повредили за време снимања. Од гуме се такође праве рибе, печени пиллићи, виљушке, ножеви и кашике да се у филму не би чули звекет метала и жвакање. Прича се да је приликом снимања неког филма, у Африку било пренесено 500 мачева од гуме. За један други филм направљено је двадесет крокодила и тридесет змијских царева од гуме. Да би се угушио шум машина палубу брода покривају гуменим сунђером, а преисториска чудовишта снимају се обично између разних предмета који су израђени од гуме.

Главни уредник: Мирослав Стевановић
Уредник: Мића Дизитријевић
За фотографије: Александар Симић
Пртач: Ђорђе Лобачев
Уредништво: Поевикеорова улица број 31.
Телефон: 25.010
Власник и издавач: Орпико издавачко предузеће А. Д. Јован Таповић
Администрација: Дечанска 31, Београд.
Телефон: 24.001-10; штампа: „Штампарија Београд“ А. Д. Дечанска 31.

Кроз гоубање

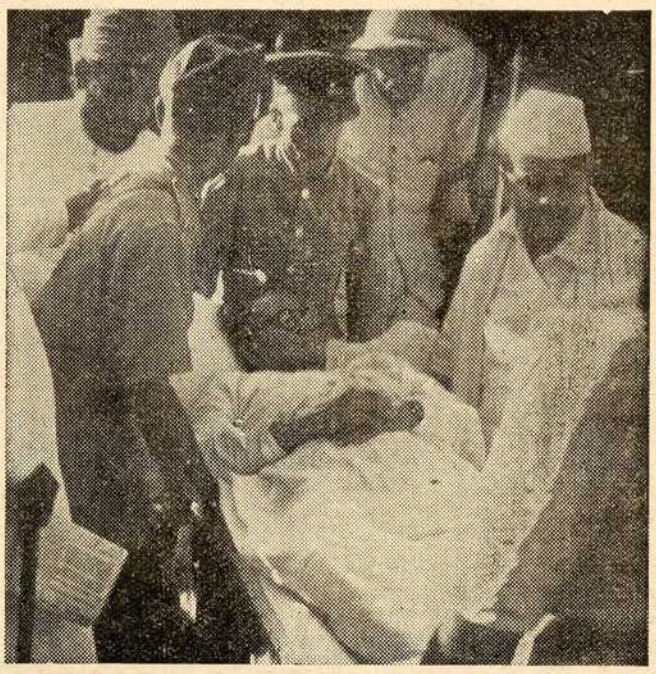
Горе — Јава је безусловно капитулирала. Преко сто хиљада војника холандских трупа положило је оружје.

Десно — Субхаз Бозе, борац за слободу Индије, који је недавно упутио народу Индије проглас да устане против енглеске тираније. Када га је 52 индијски конгрес изабрао за председника, Субхаз Бозе иако тешко болестан дао се на носилима пренети и саму конгреса.

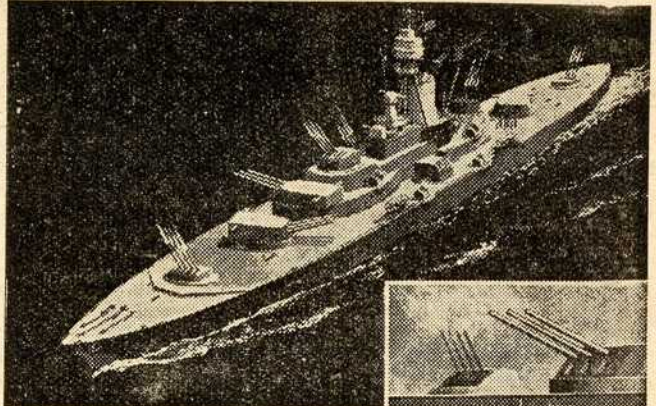
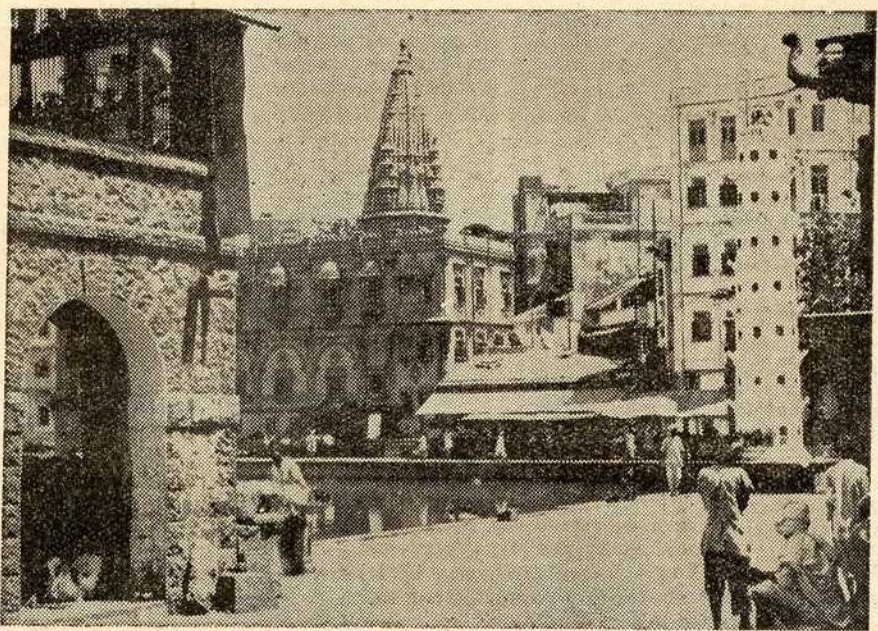
(Снимци: А. Симић)

Председник владе генерал г. Недић поздравља се са нашим официрима који су у првој партији стигли из заробљеништва у Немачкој.

Бомбај се евакуише. Због сталног напредовања јапанских трупа у Бирми, у Индији се увелико врши евакуација великих вароши. Тако је гувернер Бомбаја, који има преко два милиона становника, позвао грађанство да по могућности напусти варош. Наша слика приказује један део вароши Бомбаја. Куће су грађене у индијском и модерном стилу.

Бојни брод будућности — како га замислила енглески часопис „Сфајр“. После потапања енглеских бојних бродова „Принс оф Велса“ и „Репјулса“ увидело се да је авијација јача него бојни бродови за зато по овом новом пројекту бојни бродови будућности неће имати толико торњева с тешким топовима, али ће бити начичкани са противавионским топовима и брзометним топовима са по 12 циви.

Преко 15.000 Мароканаца демонстрирали су улицама Тангера против Енглеске због припремања терористичких аката.

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

Прве сузе радости Србије...

Нарочити извештај Кола о долку наших заробљеника

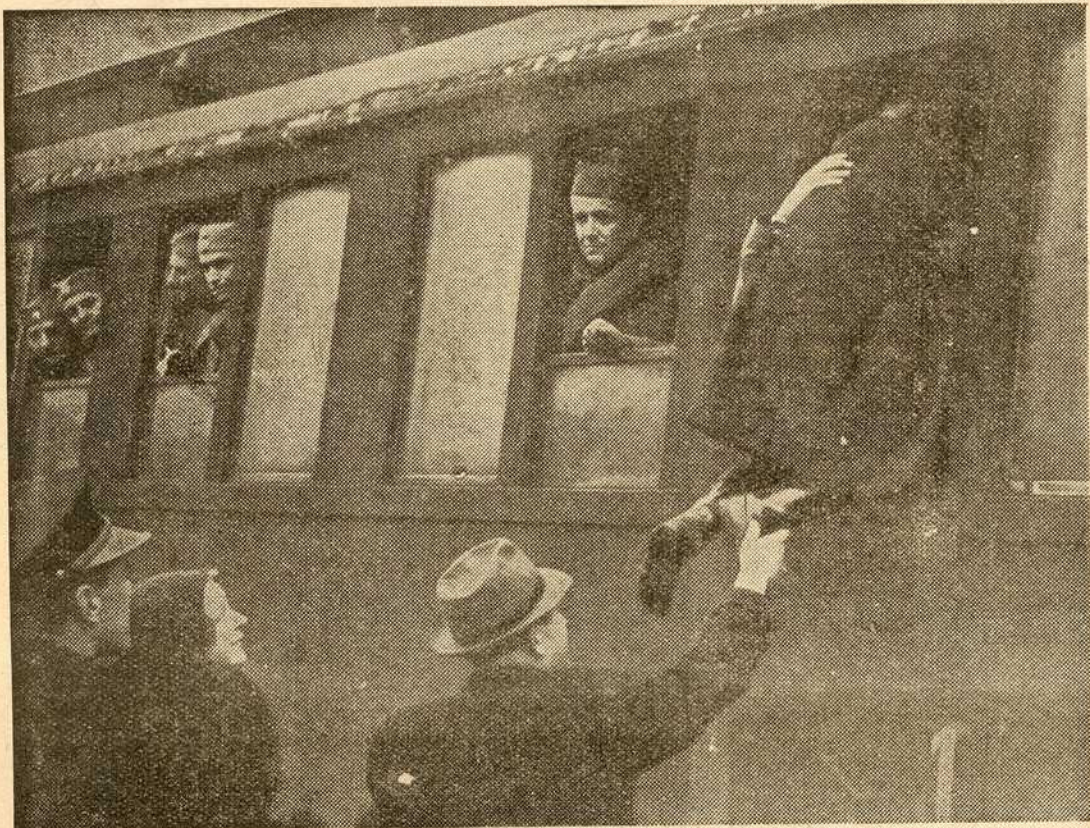
(Пише: Мића Димитријевић)

Чинило ми се да гледам, у том суморном влажном јутру, лик саме Србије — Мајке наше... Чинило ми се да и хиљаде оних што су ту, заједно самном, још од свитања, чекали пред станицом, устрептала срца, заустављена даха, погледом питају: — Мајко, ти плачеш?... Али ти плачеш од среће... Низ твоје, мајко, нежно лице, теку сузе радости... То нису више оне, што су текле док ти је срце крлавило... Данас ти сузе блистају у срећи, и у том блиставом

На перону су само претставници власти. И на њиховом се лицу огледа узбуђење због блиског радосног сусрета... Девет ипо часова већ је искуцало а сива измаглица, далеко, лелуја још над влажним шинама... А на хоривонту нема белог дима — весника скорог доласка... Како сати лагано одмичу... * — Воз је већ у спољној станици! — Јавио је неко.

ђави, покисли... Видимо већ прве шапке с кокардама, шајкаче, на прозорима вагона... Нико не маше. Ни ми... У тренутку схватамо да нас је један исти осећај, и нас и њих, приковао. Осећај који може да опише само срце својим трептајима... Прозазе крај нас Они, на прозорима... Воз стаје... Тајац. Зар ни једног поздрава, зар ни једне речи, покрета...? Прозази још неколико тренутака побожне тишине, тог муклог ћутања,

хали, грцали, довикивали речи добродошлице... Једно девојче цептело је као стаблика у грчевитом плачу: — Оцо... Добри мој оцо... Ти си нам дошао...! Неколико руку подигло је раздрагано девојче до прозора вагона и предало га у очев загрљај... Мало даље, док је љубила обе руке спуштене низ влажни поцрнели бок вагона, младог капетана, очију пуних суза, тресла је раменима сестра и говорипа: — Бато... Бато мој једини, само кад си стигао... У тренутку зауставља ми се поглед на једном прозору. С њега неколико ликована немо гледа негде далеко, преко кровова, покислог града, а сузе необуздано теку. Њих је дочекивала само мајка — Србија!

Једно девојче неочекивано је спазило свога татицу на прозору вагона... Помогли су јој, после њеног првог крика радости, да кроз прозор полети у очев загрљај...

сјају као да су ишчезле дубоке боре патњи и туге... То су, мајко, твоје прве сузе радости... Срећна си данас, јер ти долазе деца, синови твоји, жељни твог загрљаја као и Ти њиховог... Жељни твог меког топлог скута... Не, то ми се није чинило... Тог суморног влажног јутра, плакала је Србија доиста... И ми с њом... * Тихо, скромно побожно, стоје непомиично хиљаде мајки, жена, сестара, оцева, дечице, браће... Стоје сатима на влажном плочнику и стрпљиво чекају тренутак доласка воза, што нам из даљине доноси њих, та драга бића наша... Прве веснике срећнијих дана...

Пренули смо се... Зар је могућно, тако нечујно, неприметно да нам се приближи, као на прстима, као да хоће да не поремети тишину у којој су лебделе толике наде, толике стрепње, толика питања... — Боже, хоће ли и он доћи?... И сами тренутци као да не одмичу више... Поглед нам је прикован у далеку тачку у којој се слиле две чепичне траке... Срцем смо одбрајали секунде... Одједном нечији пригушен усклик: — Воз!... Она мајужна тачка као да се покретнула, порасла, претворила у гвозденог захукталог џина... који ту, на домаку, малаксава... Иза џина, вијугају вагони, црни ча-

и одједном, као писак гвозденог џина, што се малочас ту зауставио, одјекнуо је кроз кишно јутро, дечији крик: — Татице мој!... — Сине!... Благо моје!... Сузе су нам грунуле на очи... Замаглиле вид и, као чаробном руком ускомешале све... — Владо! — Милане... Ти...! — Божо!... — Драгане! Милошко... Руке су полетеле прозорима, док се и с њих отиснуло стотине других руку, из рукава суре униформе... Пролетали смо поред прозора, уплакани, као у грозници, без шешира, ма-

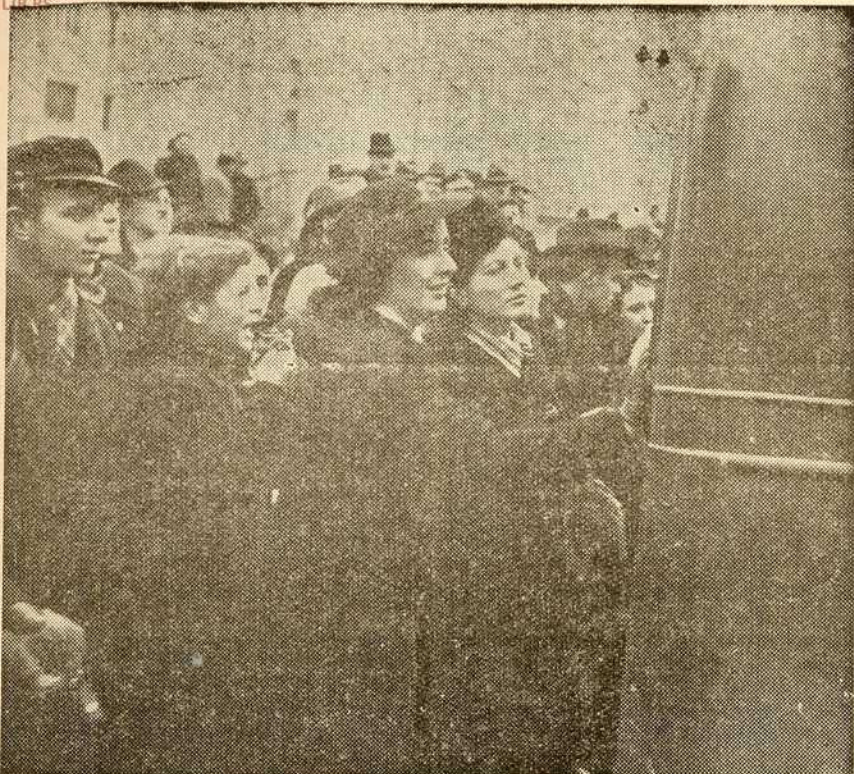
Офицер у дугом шињелу, с лепим црним наусницама, бацио је из руку своју торбу и у једном замаху узео добру старицу у наручје и обасуо је и сузама и пољупцима... Под његовим чизмама, на раскалаеном перону споредног колосека, лежао је штап његове нане... * Каква нас узбуђења чекају тек тамо, пред станицом, где већ пола часа дрхте хиљаде њих... До њих је допрла вест о доласку воза, о потресним сценама, о свему што се одиграло... Очи су им се већ влажиле од суза, а поглед нестрпљиво чекао да види: је ли он дошао...

Претседник општине г. Драг. Јовановић поздравља заробљенике братском добродошлицом у име престоног града.

За време говора министра г. Мијушковића на жељезничкој станици...

Горе — Још једно дете, цикнуло је и заплакало сузама радости. У аутомобилу спазило је, изненадно, свога татицу...

Најзад полази поворка... Узбуђена, дрхтава, срећна... Полази се аутомобилима...

Прва кола већ застају на изласку, у широку асфалтну улицу... Зауоставља је маса... Из хиљада и хиљада грла пролапа се:

- Живели! Живели!...
- Живела наша браћа!...

Онда опет настаје грцање... Плач... Поворка покушава да одмане, али се с муком пробија...

Једна жена с две ћерчице, још мале девојчице, помодрела од влажне студи, познала је кроз прозор аутомобила мужа, у часу кад је и он њих спазио...

Врисак, крици бескрајне среће, потресају дубоко. Рука шофера зауоставља покреће сама кочницу... Грљење и сузе... Пољупци и плач радости дечице, чије ручице хватају рукав шинела и приносе устима... која дрхта и једва шапућу...

- Татице наш... Тајо мој!...

Зауостављена поворка потресла би и мраморно срце...

Први аутомобили са заробљеницима пролазе кроз шпалитр света који им је одушевљено и узбуђено матао.

Мајке напаше синове... Сестре браћу, деца родитеље... Понавља се, још потресније само, оно што смо малочас преживели на перону... Сузе се преносе на улицу, на непрегледну масу уплакану у својој бескрајној радости, и чини се да плаче цео древни престони град, да плаче и сам камен...

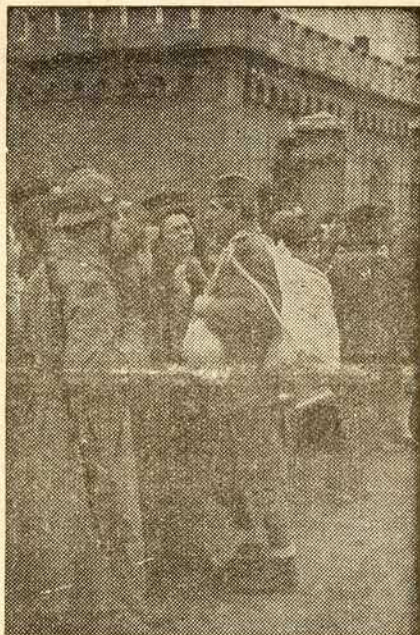
*

Река срећних бића журно отиче за аутомобилском поворном пут Војне болнице... Уз многа кола трче жене и деца и док једном руком држе руку свог хранитеља, мужа, сина, брата, дотле друга утире сузе... А, успут пристижу нови, други, који су тек малочас сазнали за радосни догађај, до којих су тек малочас доспели крици оних што их је обрадовао Свевишњи...

*

- Татице мој!...
- Сине!
- Нано!
- Мамице моја добра...!

Још чујем те потресне крике што сам их тамо упио у душу оног суморног влажног јутра, на дочеку своје браће... Још су ми очи влажне од суза што сам их пролио с њима тог срећног дана, док је плакала Србија сузама своје прве радости...

После пријема у Војној болници, на изласку, мајке, жене, сестре и деца распитују од заробљеника о својима који су остали у заробљеништву...

(Снимци: Св. Грдијан, А. Симич)

Очи пуне суза тражиле су кроз замагљена окна аутомобила са заробљеницима — своје миле и драге...

УОЛ-СТРИТ, УЛИЦА УЖАСА

СЛИЦИЦЕ ИЗ СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА ПИШЕ ХАЈНС ХАЛТЕР

Бил Кин, један из велике војске малих, слабо плаћених намештеника општине града Њујорка, коракао је уморно мрачним улицама.

Он долази с посла. Целу боговетну ноћ седео је за воламом гломазне машине за метење, пролазећи дугим улицама свог региона. Сада се, уморан као пас и прозебао, враћао у зору својој кући...

— Ах, прогунђао је кад је мимо њега прошао пакет новина на двема танким дечачким ногама...

Купио је новине. Затим је пришао најближој уличној светиљци, отворио велике новине које су још мирисале на штампарску боју, и површно прелетео прве стране.

„Политика, ах, то није ништа интересантно.“

„Друштвене вести, дирљиве приче са „хеппендом“, мишљење једне добро плаћене литерарне величине.“

За тренутак је застао. Из суда, Претрес леђи Етел Браг... ухваћена у пијанству и неморалу. Добро, то ће прочитати за доручком код Мирне.

Аха, то је оно право: Последње финансијске вести.

Прстом прљавим од посла прешао је по дугачким ступицима.

„Памучно семе“, гуњбао је имена акција. „Лејк шор... Тексас Пацифик... Рок Ајланд...“

То је оно што тражи.

Ево пише:

„Генерал Мотор... Један и по поена слабије...“

Бил Кин се озловоји. Зашто су те проклете хартије паде? Па, годинама су непрестано расле. Неки пут више неки пут мање, али стално су скакале на степеницама Рокфелеровог богатства, са којих се ни Бил Кин није дао да отстране...

Јер и он је као свако у Њујорку, у целим Сједињеним Државама од Атлантика до Пацифика, спекулисао на берзи...

То је разумљиво само по себи, то сви раде. Најмање 18 милиона Американаца, као што је званично утврђено, играју на берзи. То је тако лак посао, а човек не мора бити Морган. Берза му сама долази кући. У самом Њујорку има више од 500 фамилија великих мешетарских фирми које су у сталној вези са Уолстритом. Ни најзабаченија паланка у унутрашњости није без бироа какве спекулантске банке, у коме телеграфска писаћа машина не куцка курсеве у исто време кад се они појављују на табли берзанске сале у Уолстриту. Једном мало више, једном ниже али, уопште увек, у последњој години са тенденцијом скакања.

Разуме се да је и Бил Кин учесник у партији. Узео је и своју женину уштеђевину — Боже мој они су се десетину година мучили и штедели — ујка Пое је додао неколико стотина долара, па су спекулисали.

Мирна, која је тала ишла с њим у банку, била је сва срећна, јер је Бил узео најбоље што је било: акције Генерал Мотора и Хенри Фродове аутомобилске индустрије.

То су заиста сјајне акције, цело време су скакале. Па иако су тог влажног јутра, 30 октобра 1929, пале за поен и по ко каже да зато сутра неће још више да скоче?

Бил Кин је стрпао новине у џеп и продужио пут. Ишао је пустим, једноличним улицама са високим каменним палатама, својој кући, где га чека Мирна, његова жена с топлом кафом и топлим постељом...

БЕРЗАНСКИ МЕШЕТАР КОЈИ ЈЕ ПОЛУДЕО!

Исто онако као што је Бил Кин отворио прве јутарне новине, тако су их отвориле стотине хиљада и милиона других Американаца.

Да, сви курсеве су нешто пали. Али то никога није узбудило ни уплашило. Сигурно ће опет да скоче, није

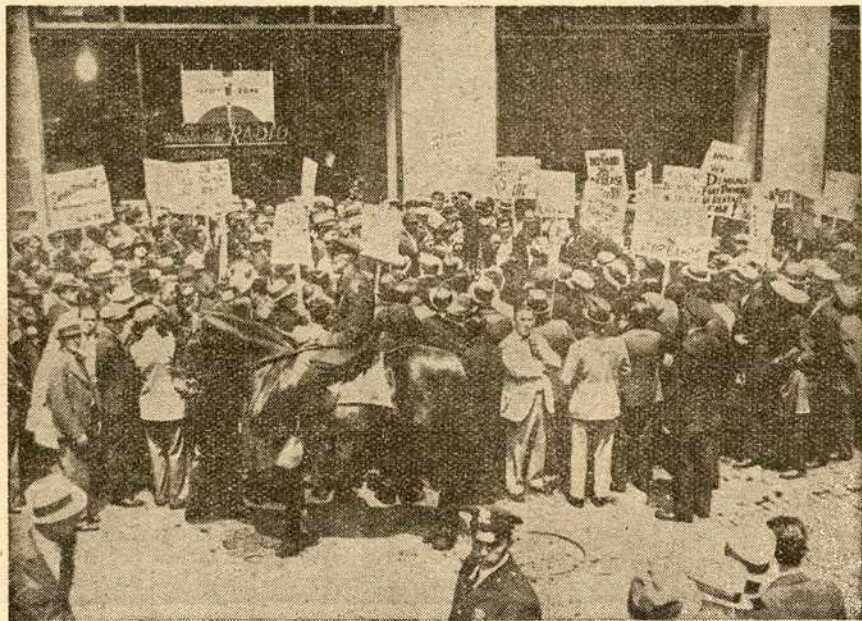
то први пут... те лепе шарене хартије! Оне су, заиста, лепе, као што су лепа њихова снови о Рокфелеровом богатству, о кућници на језеру или новом Форду... Јер од свих тих 18 милиона малих спекуланата ниједан није видео праву акцију... Ту лепу шарену хартију...

И, као што је речено, због малог пада нико се није забринуо. То је било изјутра...

А у подне, дошло је до краха!

У доњем делу Уолстрита, улице банака и крупних предузећа, као и свакога дана кад ради берза, састали су се „проберзијанци“ и овлашћени мешетари. Састали су се, као обично, на улици под ведрим небом, у једном делу улице у коме се за неколико часова обустави сваки саобраћај. Добре хартије се овде купују и продају у малом обиму, али је зато ту утолико већи промет разних фиктивних и сумњивих хартија које не котилају на берзи.

У једном тренутку дојурио је у Уолстрит око подне један сумњиви банкар, Дик Елис по имену, који се бави растурањем хартија нових металургиских предузећа, која треба (тако је бар писало у проспектима) да се налазе негде на источној обали државе и која тобоже доносе огромну добит.

Велики берзански крах у Њујорку упропастио је огроман број малих екзистенција. Многобројна предузећа морала су да обуставе рад. Одмах после тога дошло је у Њујорку до великих демонстрација незапослених.

(Foto: Belgrader Bildagentur)

Дик Елис, мршав, сув човек дојурио је сав неуверен и разбуршане коаје браде. Дојурио је сав избезумљен.

Нема сумње — он је полудео.

Био је сав задихан, и у први мах ништа није могао да проговори. У рупи је држао мастан бележник којим је махао. У гомили мешетара који су наслутили катастрофу настао је гробни мук.

Један од њих је ипак нашао снаге да заустави бесомучног човека. Ухватио га за раме и запитио:

— Шта је, Дик, шта ти је? Да се ниси напио?

Дик се тргао, погледао мешетара и проговорно прву разумну реч.

Муклим гласом као да се пробудио из сна, рекао је тихо:

— Нисам пијан, Реј... дајем Вестерн Илинојс по 74...

„Прна берза“ се запањила.

„Вестерн Илинојс“ биле су од оних несигурних хартија али је Дик Елис ипак још јуче продавао по 80.

И тај исти Дик Елис сада је у журбано продужио:

— Дајем их за 72... за 70... Зар нико неће? Дајем Вестерн Илинојс по 85...!

Мешетари су са запрепаштењем гледали свог колегу, чије су очи грочавичаво сјајале...

Елис је најзад схватио да га сматрају за лудака. Уморним покретом руке показао је у дубину Уолстрита, тамо где се диже светли небодер, храм бога Мамона — Њујоршка берза и рекао промукло:

— Тамо... тамо је прави пако... Дају све по сваку цену, али нико више не узима... Све је пропало. Дајем Вестерн Илинојс по шездесет...

Крештав глас га је прекинуо:

— Вути! Дајем Ричмонд О. П. по 43...

Још јуче је Ричмонд продаван по 48 и није било довољно понуде.

И наједном је заурлало неколико гласова:

— Дајем... дајем... дајем!...

И ништа се више није чуло до један једини поклич:

— Дајем!!

Сви су продавали, нудили, али нико није куповао. И пене су падале све ниже и ниже, док најзад нису пале на — нулу... Оно што је још било злата, данас је био обичан папир...

ПАКАО НА БЕРЗИ

Пре непуних 150 година, једног пролећног дана, основала су 24 грађанина града Њујорка — Њујоршку берзу. Састали су се под једним пла-

уолстритских банака, који се никада дотле нису појављивали. Сензали су их с поштовањем поздрављали. Ту су били Морган и његови компаноњери... власници куће Куи, Леб и Компанија, Вилем Дурант Артур Бати, Џес Ливермор и десетине других, о којима је чистач улице Бил Кин често пута читао у својим новинама као о генијалним капитенима америчких Финансија и индустрије.

У затвеној ситуацији наједном је један мешетар изгубио прве. Једну хартију од вредности, која се у једном углу сале продавала по 80, продао је по 60.

И онда је настао лом!

Хартије најсигурнијих америчких предузећа нуђене су у бесцење.

Свега неколико људи чекали су да акције појединих бољих предузећа падну на најнижу тачку, да би их онда кришом купили. Али они су се губили у мору људи који су бесомучно пролавали. Заиста, само лудаци у овој ситуацији могу да купују...

Кад је претседник берзе, после неколико часова, да би направио крај паници, објавио крај седнице, било је већ доцкан.

Тржиште хартија од вредности доживело је потпун слом. Спекуланти су изгубили стотине милиона. Мешетари су обуставили плаћања. Једни су у свом паду повукли друге. Банке, које су улоге малих штедиша злоупотребили у сврху тих огромних берзанских спекулација, затвориле су своје шалтере. Осигуравајућа друштва, велики трустови, холдинг-предузећа заљубљали су се из темеља.

Дугове су сви престали да плаћају. За неколико часова целокупна Финансиска зграда једне од највећих држава на свету била је уздрмана из темеља. У целој земљи затворене су све берзе, банке су обуставиле сва плаћања, некада богати људи нашпи су се без долара у џепу.

Сви телефони, телеграфи и каблови за Вашингтон, престоницу Америке, били су запоседнути. Многобројне депутације великих банака, трустова, осигуравајућих друштава навалиле су на претседника Хувера да интервенише.

Али, Хувер није могао да се одлучи. Мрачне силе испречиле се...!

ПРЕВАРЕНИ... ОПЛЈАЧКАНИ... ОСИРОМАШЕНИ!

Сав Њујорк је похитао у Уолстрит. Још док је берза радила десетине хиљада посedale су белу зграду берзе. Жене су плакале, људи псовали и претили, али камена зграда стајала је глува и нема. За гвозденим оградама банака стајали су полицајци и наоружани чиновници. Гомили су стајале и чекале, увече је свима било јасно, да је амерички народ за један дан осиромашнио за две до три милијарде долара. Акције малих спекуланата изгубиле су око половине своје вредности. Пошто већином и нису биле сасвим исплаћене, банке су затражиле своја потраживања од ситних дужника тако да је њихов губитак био још већи.

Од свег тог дова на улици у Уолстриту остале су велике гомили хартије. То су били берзански налози, белешке, обрачуни које су првобитне руке понеле и бациле. Три дана су служитељи чистили берзу и улицу.

Милioni људи у Америци досепели су тога дана до просјачког штапа. Четрдесет и четири човека који су изгубили целу своју имовину изврцили су самоубиство. Четрнаест људи полудело је на улици тако да су их морали одвести у душевну болницу.

Двадесет и три милиона акција прешло је тога дана из једних у друге руке.

А неколико људи, о којима ћу вам говорити у идућем напису, нагомиле су том приликом баснословна богатства.

Фотограф с „Три кључа“

Ну, госпoде Боже, што ви тако парохушили се? Не будете испали привлачни... Насмејте се...

„Објект“ само немарно мрдно огромним, косматим обрвама. Стиснутих зуба, као да у најмању руку има намеру да смежди фотографа, гледао је нетремице у апарат.

Добрих неколико тренутака фотограф је био принуђен да га намешта. Да му окреће горе-доле четвртасту главу, као зашрафљену у снажна плећа.

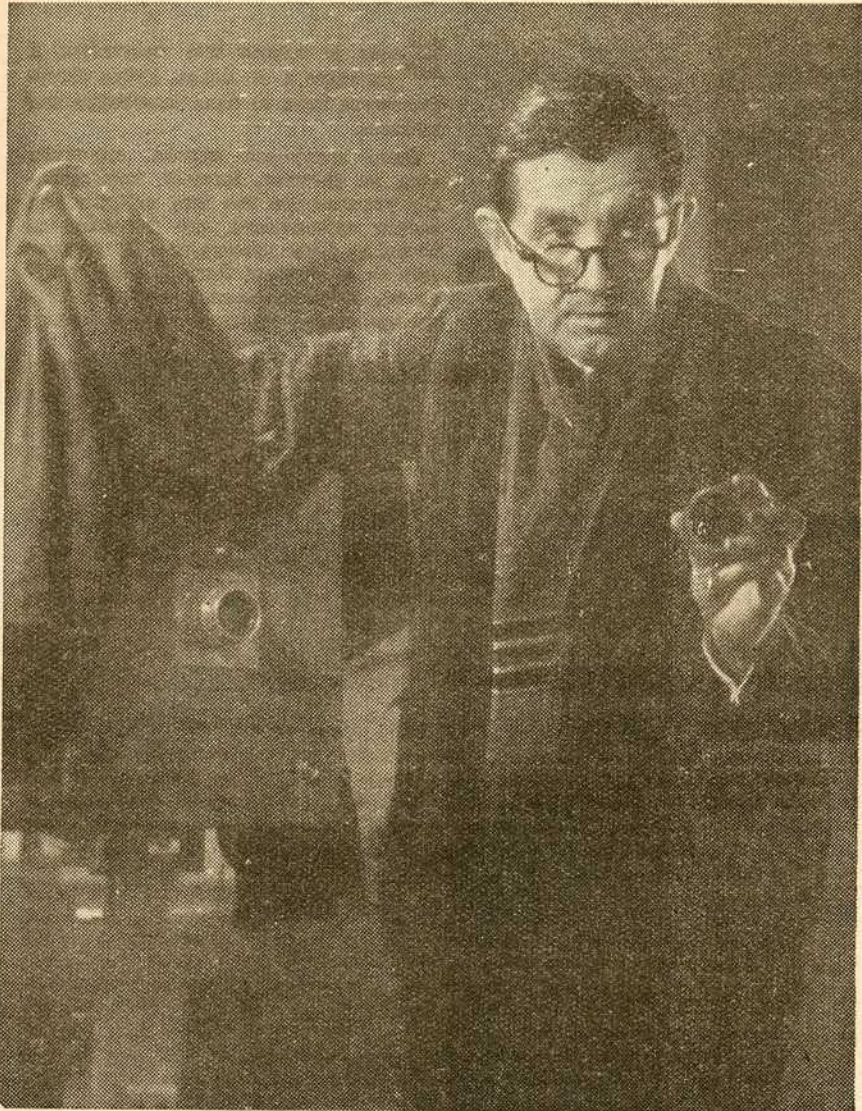
— Ну, так... Ту гледајте... Један, два, три. Уздравље!

Још часак-два седео је човек непо-

лује шаролика томила кроз радњу перифериског фотографа. Улазе, распитују, врте незадовољно главом, нећају се, пристају, опрезно седају на столицу испред објектива. А жале на врату набрекну од силног напора стиснутих вилица, и зној ороси чело...

И каквих све ту нема жеља!.. Оно мало сујете, сачуване по скупу цену у свету тих људи, чудних, често и страшних прошлости, хуле садашњице и сумњиве будућности, одједном се пробули...

— Али, мојим вас лепо, само под једним условом! — захтевају они. — Нећу да ме унаказите, па да ме после и рођена мајка не позна.. Ви-

мично у столицу. Као да му уопште није падало на ум да устаје. Стрпао цигарету у зубе и, не погледавши фотографа, изгубио се у вреви ускомењане улице...

„Три кључа“. Сарајевска улица... Некада је то била званична периферија града. Али, иако су далеко одатле настала и друга насеља, иако су „Три кључа“ доспела готово у саму околину центра, ништа се ту није променило... Улица с необично живописним кућеринама, расклиматаним фирмама чији се натписи толико разликују својом оригиналношћу и речитошћу од своје даље околине, личи у потпуности на неку паланку из унутрашњости која је само пуким случајем залутала у блокове кућа великог града...

Фризери обећавају најмодерније ондулације, али се ни мало не устручавају да препоруче и пијавице за пуштање крви које су у теглама изложени у уском стакленом излогу. И ту вам је читав низ сумњивих крчмица с убедљивим називима, ниски кућерци с ћерамидом поред потамнелих вишеспратница, и сва она узаврела, шарена томила свих могућих слојева друштва што закрчује улицу...

Фотограф има озбиљну конкуренцију. Додуше, ни у муштеријама не оскудева, али кад већ недалеко одатле рале и друга два фотографа, није било згорег да крупним словима напише испод фирме: „Сликамо по сваком времену, по дану и по мраку“.

И, људи долазе. По цео дан дефи-

— Ну, так... ти гледајте... Један, два, три!..

— ...на здравље!

лите и сами, нисам на одмет, и ако слика не испadne како треба, значи да не знате свој занат...

Човек је апсолутно убеђен у то што говори. И ништа га не би могло да разубери да његова фотографија у сваком случају мора изгледати како треба.

Радним даном залутају сељаци. Дуго се осврћу по радњи, загледају фотографије по зиду, запитују фотографа ко му је, репимо, онај бркајлија на великој слици у излогу. Кладил би се да га однекле знају, само никако не могу да се сете где су га видели.

И, напослетку се одлучују:

— Па, дела, богати...? Само, пази шта радиш...

И одлучно захтевају да се сликају поред сточића са цвећем од хартије, шарене, пожутеле...

Снаше из Жаркова и Железника далеко су нескромније у својим захтевима. На првом месту, лице мора да буде бело...

— Знам ја, немо' ти да мислиш да не знам... Сликвала сам се већ једном... Ту, у комшилуку. Па лице бело, сја се. Боже ме прости, ка' сунце... А имам и једну флеку, ту, иза увета... То не мо' да се види... Смејаће се... И, богати, гледај да буду очи покрупније... Нако... Ти знаш д' уидуришеш... Није ти првина...

— Ви не брините! — уверава их фотограф. — То будет најбољше могућно...

Онда навиру читаве поворке просјака, безбројних хромих, слепих, несрећних и убогих са београдског асфалта, људи од којих многи нису ни слутили да ће се једног дана фотографисати. Из прљавих дроњака опрезно ваде прљав, злехудо стечен новац богорађењем и просјачењем, плаћају готово оклевајући, као премишљајући се. Да наредба о личним легитимацијама није толико строга, вероватно никад не би ни сели пред крупно сочиво неке армонике посађене на високе ногари...

По цео дан нагрћу људи. Раскорачени пред објективом, зуре у апарат, после се свађају с фотографом, тврде да то није њихова слика и да је чак погрешно па им израдио туђу.

Најћу понекад неки сватови, а мало донције неко умре у суседству и ожалошћена породица погађа се да се покојник слика пре укопа...

Кроз радњу Руса фотографа у Сарајевској улици, у хучном, распојасаном крају „Три кључа“, пролазе људи с најчуднијим судбинама, невољама и тежбама, људи свакојаких занимања и друштвених staleжа, срећни и насмејани, или утучени неком потајном бeдом, чудних лица која још дотле никад нису стајала пред објективом...

П. Поповић

ИЗВАН СЦЕНЕ

Фран Новаковић

Стара је ствар да стари ветеран позоришне уметности, г. Фран Новаковић, има „два лица“. Једно — на сцени, а друго, изван ње.

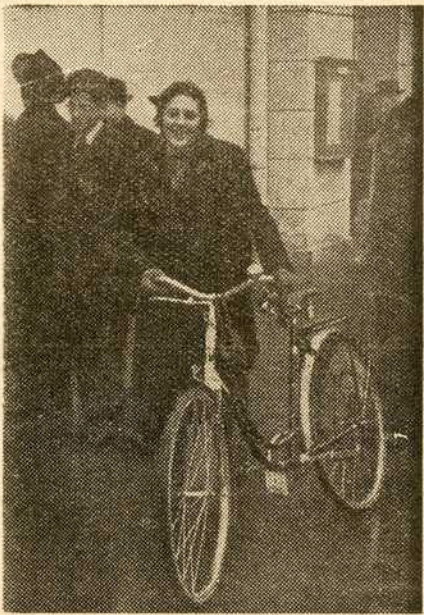
Велики уметник на позорници, у приватном животу, далеко од светлости блиставе рампе, вечно је скроман, брижан, повучен. Човек којем се не смејао таленат пуним осмехом, али не и — живот...

Изван сцене Фран Новаковић нема, такорећи свог приватног живота. Живи за своју кћер, коју воли свим својим срцем. Живи за њу и за — позорицу!..

Марица Поповић

Као што је велико задовољство видети нашу симпатичну уметницу, првакињу драме Српског народног позоришта гђу Марицу Поповић на сцени, исто је тако задовољство видети је и

(Онимци: А. Онимћ)

изван сцене. Одлична уметница увек је ведрa и насмејана, увек љубазна и срдачна...

Њену уметничку вредност публика и зна и цени. Зато је и воли...

Изван сцене гђа Марица Поповић је велика домаћица.

— Три пута недељно сам домаћица, а четири пута уметница...

У та четири дана које посвећује театру гђа Поповић успе да посвети по који час и музици, коју обожава. Она одлично свира на клавиру. Наша првакиња, међутим, не занемарује ни спорт. Ту она не уобраја свој бикикл, своју насумну потребу да сиђе у варош, од куће, било као уметница или као домаћица...

Фоторепортер КОЈА ухватио је о њеним бикиклом, баш пред Мањелом у тренутку када је стигла на пробу...

Горе — Таџана Гвозскаја није само одлична играчица него и даровита цртачица. Шарене костиме за свој балет она сама комбинује. Пред њом је као модел њена ћерка која је и сама солисткиња у једној балетској групи.

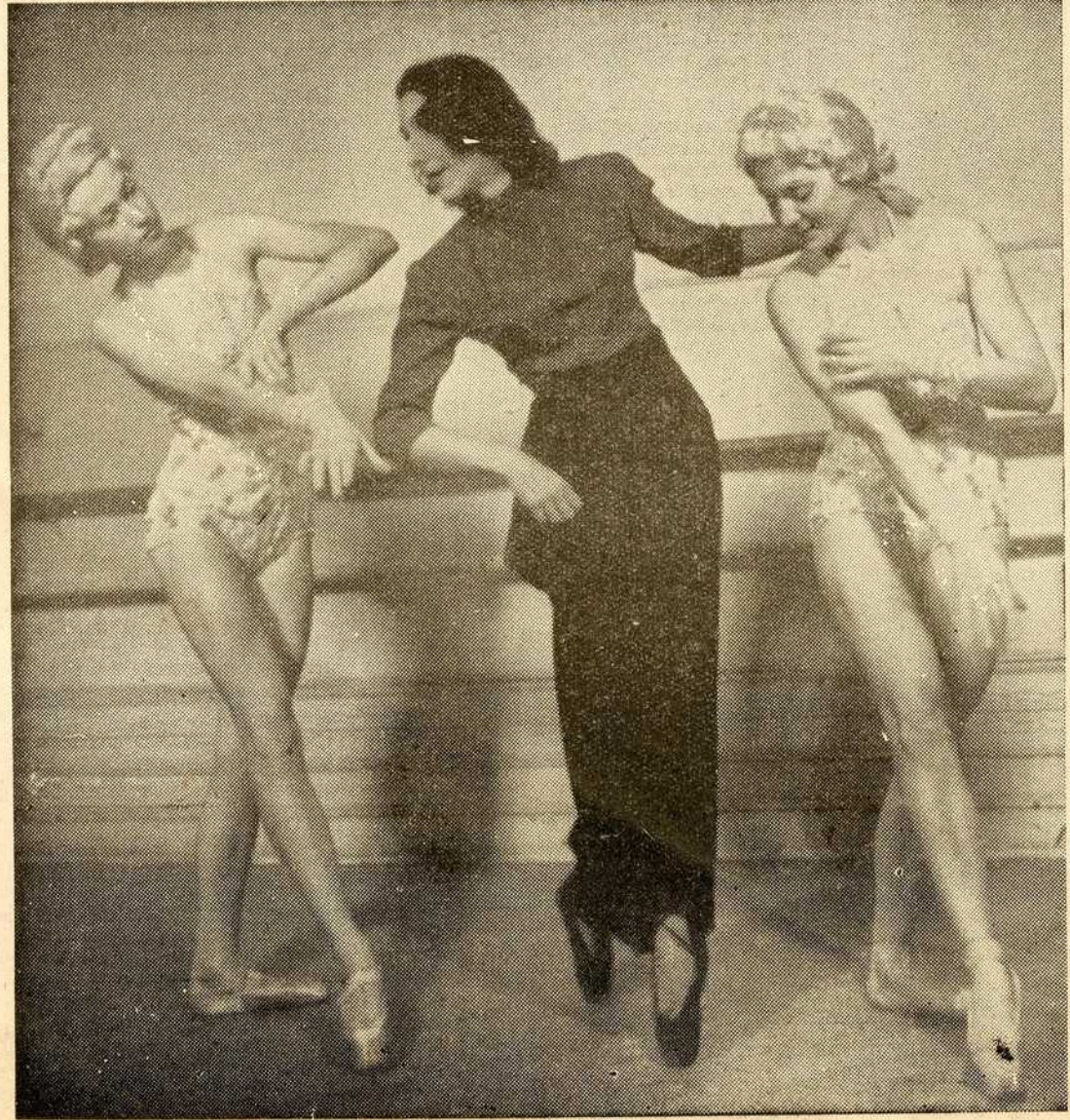
Школа БАЛЕРИНА Треба да Зна

Балет је одувек био привлачан и за старе и за младе. Дobre балетске групе увек су биле популарне код публике.

Само грациозна лакоћа, класична игра на прстима, мимика, костимирање, укратко све оно што публику код балета одушевљава, све то може се постићи само дуготрајном и тешком вежбом и учењем. Зато је опет, разуме се, потребна велика љубав и преданост послу, како од стране учени-

После дугог и мучног вежбања најзад је дошло одлично час: за неколико минута појавиће се балерине на сцени. И у последњем тренутку оне још пробају своју тачку пред огледалом и гардероби...

Лево — Бело и црно. Наставница даје својим ученицама последња упутства пред излазак на сцену.

ца тако и од стране учитељица. Искуство учитељице треба да донуди физичку и душевну кондицију оних који изводе балет.

Бивша примабалерина берлинског позоришта, госпођа Гвозскаја, на темељу свог дугогодишњег, практичног искуства отворила је у Берлину балетску школу у којој младе балерине поред саме игре уче и друге корисне предмете који су у вези са самом ритмичком уметношћу. То је вештина шминкања, мимика и спремање костима почевши од цртања и кројења.

Многе ученице ове школе постале су већ познате примабалерине које имају успеха на немачким и страним позорницама. **II.**

Десно — Маскирање је важан део балетске уметности. На некој уметничкој турнеји није увек при руци добар фризер. Зато је „шминкање“ важан наставни предмет у оквиру опште наставе једне балетске групе.

Доле — Музика је код балета најважнија. Примабалерина са композитором проучава музику за идну премијеру.

(Fotos: Europa Sonderdienst)

Десно — Младе балерине раде марљиво као у некој кројачкој радионици, пошто њихова учитељица, госпођа Гзовски, има амбицију да њене ученице знају више него што је само играње. Она жели да оне науче и како се комбинују разне игре па зато морају да науче како се костими за игру комбинују.

Младе Звезде

НЕМАЧКОР ФИЛМА

(Fotos: Ufa, Tobis)

Лево — **Нате Динхоф**
је симпатична почетница и најмлађа Уфина нараштајка. Она суделује у Уфином филму „Илузија“ у коме главне улоге имају Бригита Хорнеј и Јоханес Хестерс.

Лево **Моника Бург**
Доле — **Паулета Колар**
талентоване младе глумице које су играле главне улоге у Тобисовом филму „Двоје у великом граду“.

Горе — **Елфие Мајерхофер**
игра главну женску улогу у Терином Бечком филму „Играјте с нама“. Бени партнери у томе филму су Ханс Холт, Ханс Мосер и Паул Хербигер.

Десно — **Анелизе фон Ешструх**
млада Уфина глумица, која је први пут наступила у великом филму „Краљичино срце“ у улози дворске даме Марије Стјуарт. Ова млада и лепа глумица има велику блићност код филма.

КОД ГОСПА ФЕМКЕ На Кафи

Свратим, прекјуче, код госпа Фемке на кафу, кад тамо већ ври вода у дезвици, а крај шпорета, седи њена зава, госпа Вука, и меље ли меље, на крилу, воденицу за кафу...

— Шта, права кафа? — зинуо ја у чуду, кад ме госпа Фемка онако шедетски погледа и рече:

— Каква права... Мешавина...

— Па, лепо, госпа Фемка, ко је још видео да се мешавина меље?

— Е, ми је мељемо... Да нас жеља мине... Некако нам слатко, и мени и мојој Вуки да пропустимо мешавину кроз воденицу...

— Јер повуче мирис из оних срећних времена... узе да ми објасни госпа Вука.

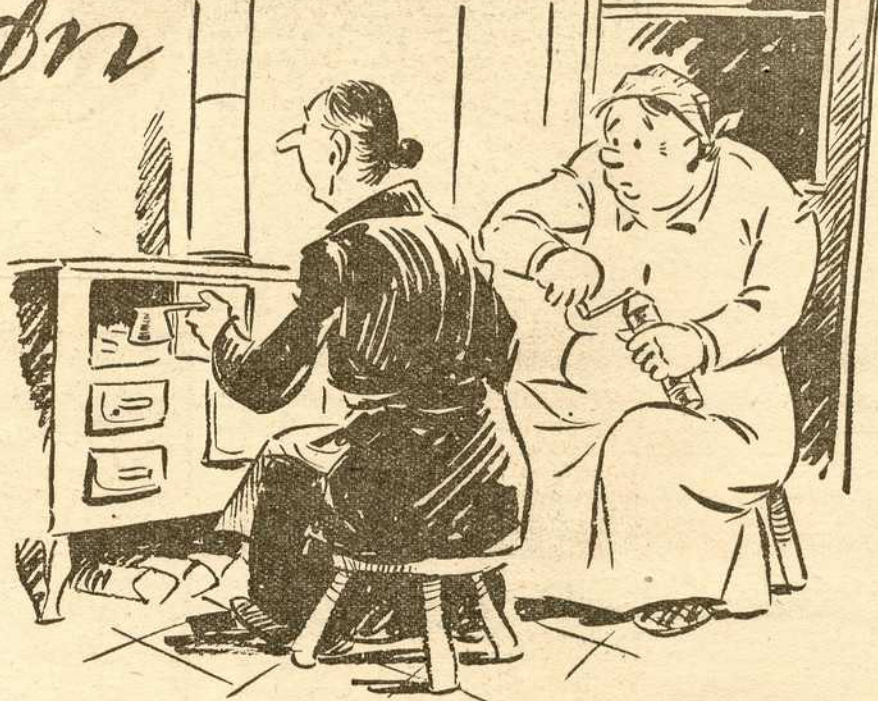
— Који мирис из срећних времена?

— Па мирис праве кафе...

И, фактички, што каже госпа Вука, повукла мешавина мирис прошлости. Замирисала цела кујна на одистинску кафу, нарочито кад госпа Фемка зналачки примакну дезву на ватру, да проври и „трећи кључ“, да мало затим мераклиски разлије прво „камак“ у три Филдана с позлаћеним полумесеком и звездама... на белом поцрпану.

— Добро, госпа Фемка... Шта ћете кад се. Боже здравље, ускоро сврши рат, па кад опет дођемо до одистинске кафе...

— Ништа... Онда ће још неко време да мириши воденица на мешавину из прошлости, а после ће све лепо да буде...

А, верујте, просто је дивота отићи код госпа Фемке на кафицу... Није то само због њеног мераклиског укуса, него што уме, брате, да изабере увек тему за разговор... Просто освежи човека, Ништа она, под милим Богом, не гледа кроз прве наочари...

Овога пута, узела као тему: коњско месо! Истина не директно само месо, већ последње, А, ево како је почела:

— Једете ли ви коњско месо?

— Па, богами, да видите и не једем. Управо, ако га и једем не знам да је коњско...

— Ју, немојте... Ништо... Ја га не бих окусила па да знам да ћу двадесет година бити млаба...

— Па, добро, госпа Фемка, а зашто? Лекари кажу да је баш храњиво коњско месо...

— Како зашто? Због навике!

— Какве навике?

— Па зар не знате?

— Појма немам...

— Ију-у-у! А, ево цео комшилук зна за госп Дачу, пензионера. Знате госп Дачу?

— Знам... Само не знам шта се зна о њему...

— Како шта. Па толика промена на њему!

— Каква промена?

— Па доскора ишао човек лепо тротоаром, као сви људи, а сад, од неког времена окренуо па све хвата средину улице...

— Па, ваљда му лакше да иде средином?

— Ама није. Воли човек да иде тротоаром, јер иначе је кратковид, али не може... Просто мора да иде средином. Све га нешто вуче...

— Не разумем, госпа Фемка!

— Како не разумете. Ушла лепо крв у њега, јер једе коњско месо, па га

тера да иде средином улице као сваки коњ...

— Ју! — цикну госпа Вука. — Па то значи и госп Гаја је жртва навике...

— Јест' и он! — упале госпа Фемка — и предузе „иницијативу“. Сиromaх човек. Прво сам мислила да се пропихо...

— А, шта он ради?

— Како шта ради?! Већ петнаест дана све иде цик-цак улицом, од тротоара до тротоара. Од ивице левог до ивице десног, па онда опет лево, па десно...

— Па то ваљда нема везе с коњским месом?

— Има! И те како... Мора да је редовно јео месо млекашког коња, који је научио да вуче чеже и да застајкује час лево час десно, пред кућама где његов газда носи млеко... Па тек прни госп Панта... Кад се само њега сетим...

— И, г. Панта?

— И он!

— Побогу! А, шта је с њим?

— Јадан човек... Њега су пензионисали пре времена.

— Због коњског меса?

— Због тога!

— Па шта је радио?

— Како шта... Дали му ваљда да једе месо неког ждребета па кад ушла та ждребета крв у њега он где стане и седне, кад разговара све истрчава као ждребе пред руду... Ономад га звао начелник и таман почео нешто да му говори, службено дабо'ме, кад прни г. Панта, истрчао тако као ждребе пред руду и замерно се начелнику. Сутрадан опет истрчао, па преко сутра опет, и ено га сад у пензију...

— Па то, значи, госпа Фемка да дошта света једе то месо од ждребана...

— Једе сигурно...! Ето толики свет истрчава као ждребе пред руду, и све нешто мислим да нису ови наши месари и пре рата клали ждрепе па то после продавали као младу телетину... Јер, да нису то радили не бисмо се ни толико источали пред руду...

Госпа Вука се опет умеша:

— Али, најжалије ми оног несрећног госп Животе...

— Кор' Животе?

— Па, вишег саветника. До ономад ишао човек мирно на пијан и да пазари, и носио лепо земљић као што се носи, а сад, откако и у њега ушла коњска крв узме оне дршке од коже на земљићу, у зубе и тако иде улицом... А јуче, каже његова Паја, кад је обукао панталоне чак „хозентреге-ре“ узео у зуби, и тако хтео да иде у канцеларију...

— Ију! — запрепастила се госпа Фемка!

— Богами! И, не само то... Него кад уђе у бакалницу, или где било па кад стане, он поразговара мирно неколико речи, а онда узме па копа ногом, као да Боже опрости има коштину, а не ципелу...

Обећао сам госпа Фемки да ћу доћи другитут да ми исприча за остале жртве коњског меса... Морао сам да одем просто зато што се и мени учинило да ме не држи место... А кад сам изишао на улицу, нисам ни приметио да сам се и ја однекуд нашао на сред средине...

М. Лим.

Непозната Јужна Америка

У понедељак 23 марта у 16 и по часова, у великој дворани Коларчевог народног универзитета, одржаће предавање с пројекцијама о непознатим крајевима Јужне Америке, београдски новинар г. Богољуб Цикота.

ИСТОРИСКЕ И ДРУГЕ АНЕКДОТЕ

ЈАПАНСКИ УМЕТНИК

Хокуаи, велики јапански сликар, захвалио је овим речима својим пријатељима и ученицима који су дошли да му честитају шездесетогодишњи рођендан:

Пријатељи и ученици, педесет година држим четкицу у рукама. У последње сам време покушао нешто што у мени побуђује наду да ћу са осамдесет година наслутити нешто о гајнама животиња и биљака. Са деведесет година започеху праву слику, а да ли ћу је свршити до сто година — ко зна? Са сто десет година могао бих да направим нешто што би мом имену служило на част.

ЛУКАВИ ТАЈЛЕРАН

Мадам де Стал, жена која је до старости била веома добра ташта, возила се једном са својом ћерком и Тајлераном по Женевском Језеру. Изненада се обрати Талејрану, који је дотле разговарао са њеном ћерком, једним голицавим питањем: кога ће

он спасавати, ако се чамац буде случајно преврнуо — мајку или ћерку?

— О, — одговори лукави Тајлеран — жена која је тако позната и талентована као ви, свакако мора умети и пливати, остало би ми да спасавам вашу ћерку.

КАРУЗО И ЖЕНЕ

Чувени певач Енрико Карузо био је велики љубимац жена. Али он је увек био спреман да се на њихов рачун насмеје.

Једном приликом, за време неке вечере повео се разговор о женама. Карузо примети:

— Ех, жене...! Разлика између њих и огледала је та што огледало блиста а не говори, а жена напротив говори али не блиста...

Једна од присутних дама није могла да ту не одговори:

— А разлика између вас, маестро, и огледала је та што је огледало углађено, а ви то нисте!

НАРАВНО

Познати виолиниста Јоахин концертирао је у Швајцарској са великим успехом и најотменије друштво се отимало да га позове на своје пријеме. Један богати индустријалац је сматрао за част да га позове на вечеру.

— Немојте заборавити своју виолину — завршио је индустријалац свој позив.

Јоахин га је погледао изненађен:

— Зашто, кад моја виолина не једе!

РОСИНИЕВЕ СУЗЕ

Једном је неки пријатељ запитио Росинија да ли је икада плакао. После неколико тренутака размисљања Росини је одговорио:

— Наравно да не могу тачно да се сетим колико сам пута у животу плакао. Инак вам могу рећи да сам два пута плакао истински с пуно осећаја. Први пут кад сам слушао Паганинија, а други пут кад сам нашао се на ручку са интимним пријатељима на тераси једне виле која се налази на самој обали језера Комо испустио у воду свој новчаник пун пара.

СКУП ЈЕЛЕН

За време Фридриха II био је ухваћен један официр који је у краљевским шумама убио јелена и зато је морао да плати казну од хиљаду талира. Како је мислио да ће због овог дела пасти у

краљеву немилост, молио је Фридриха у врло понизном писму за опрштење.

Као увек у таквим случајевима Фридрих је био великодушан и одговорио:

— Немојте се извињавати. За исту пену стоји вам још више јелена на расположењу.

Г. Богољуб Цикота
(Снимак: Приватна својина)

Г. Цикота је провео у јужноамеричким земљама више од године дана и тамо је снимно читав низ занимљивих снимака, разних предела, типова обичаја... Велики део тих ретко занимљивих снимака г. Цикота је снимно у колор-филму, у природним бојама, које ће приказати публици, у понедељак, уз своје изванредно занимљиво предавање.

Улазнице за ово предавање, које ће побудити несумњиво велико интересовање код наше публике, већ се продају на благодни Коларчевог универзитета, по цени од 5 до 20 динара.

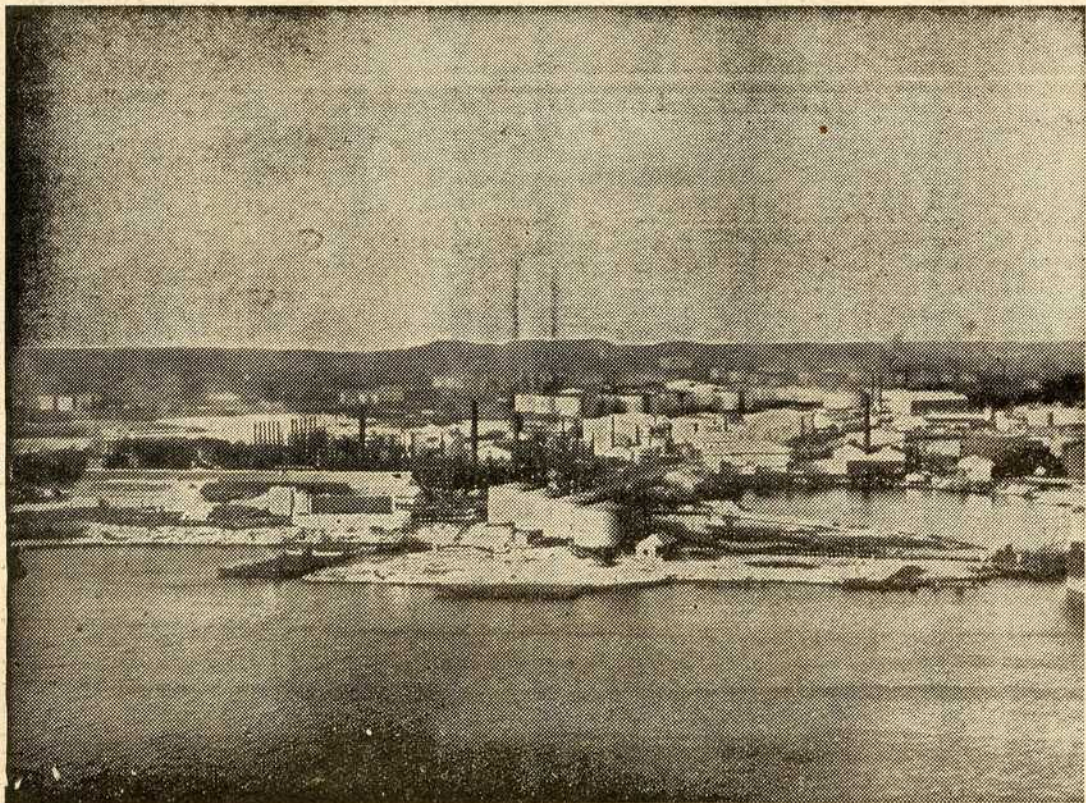

WWW.UNI...

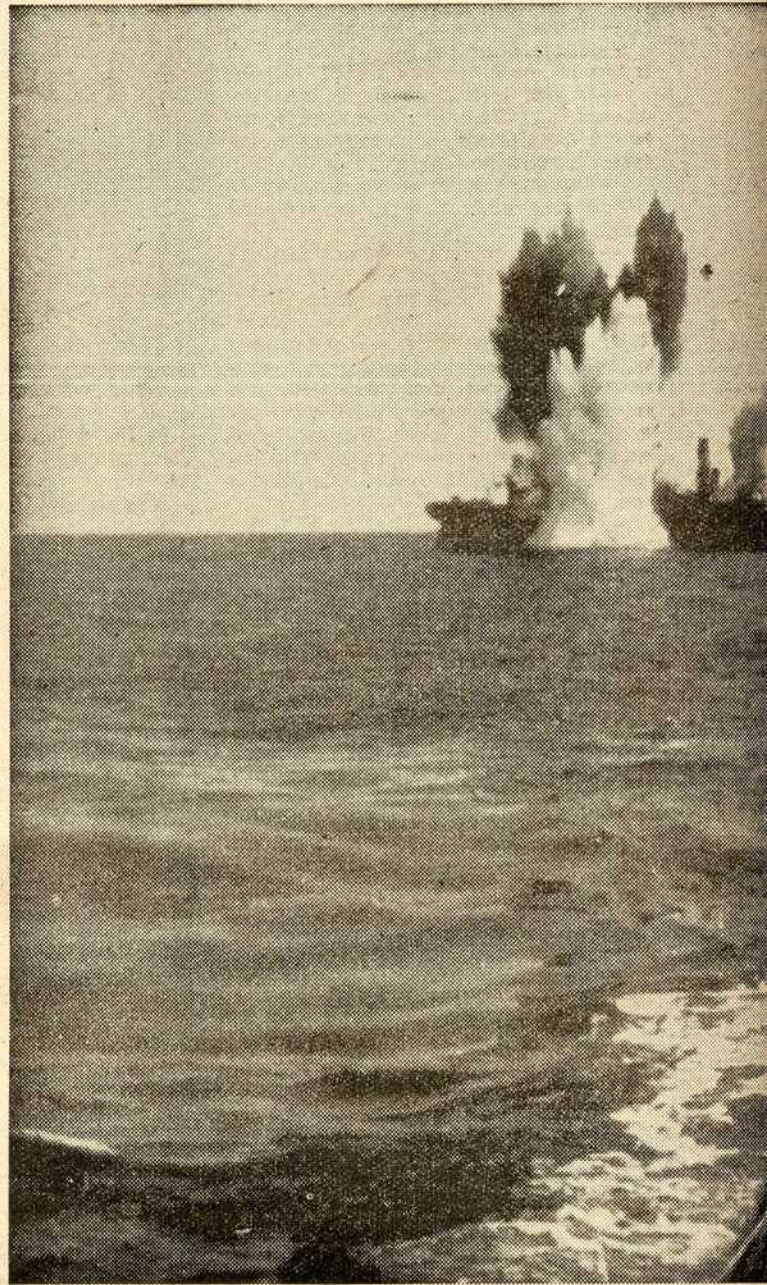
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Узбуна на подморници. Посада је појурила на палубу. Пред цеви подморничког топа, појавио се један усамљен брод који покушава да умкне пловехи у цик-цак линији. Али један метак довољан је да се непријатељски брод заустави.

Крајем прошлог месеца (17-11) саопштила је немачка Врховна команда да су немачке подморнице бомбардовале важне рафинерије нафте на острву Кирасао, у Карипском мору. Том приликом су исто тако потопљена три тенк-брода од 17.400 бруто-тона са товаром нафте.

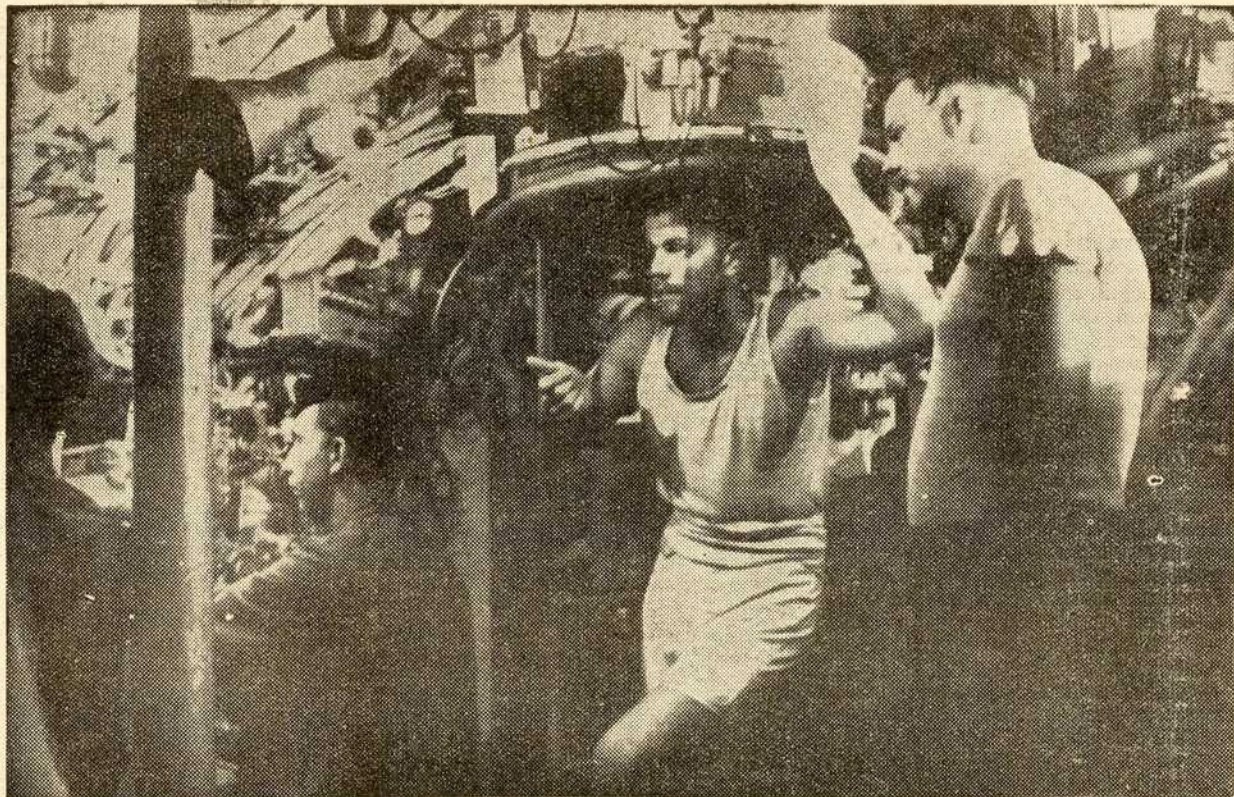
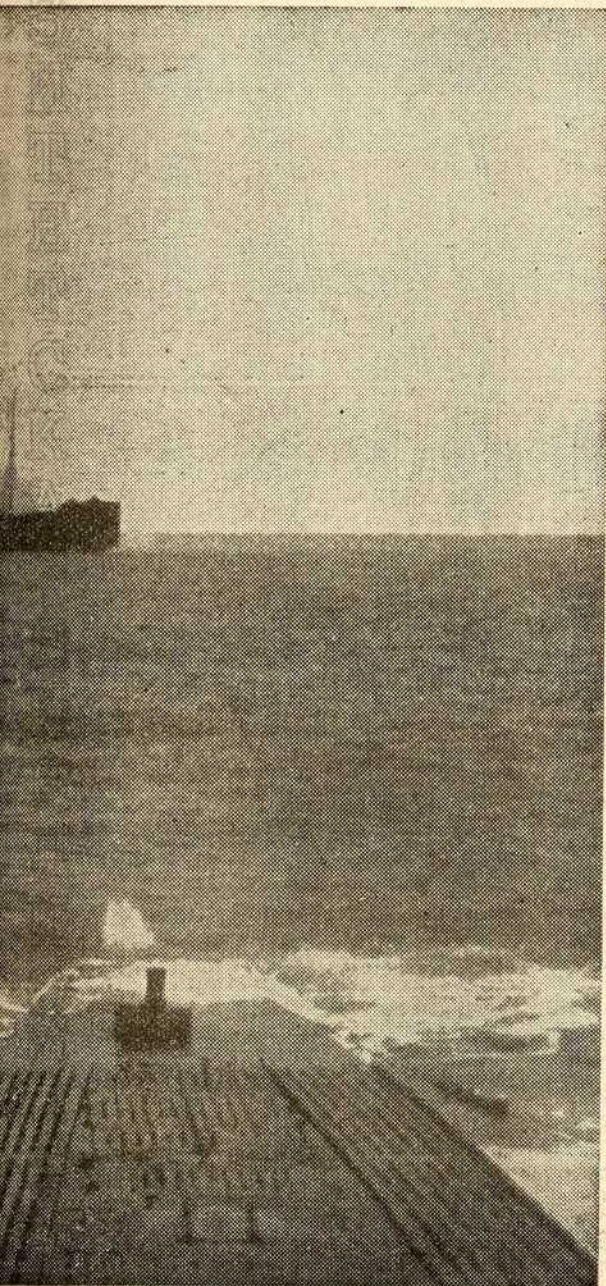

Рат се води несмањеном жестином на копну, мору и у ваздуху. Немачке подморнице оперишу са успехом како у Средоземном мору тако и у Атлантику и то чак и у близини саме америчке обале. Само у року од четири недеље, у месецу фебруару, потопиле су оне преко пола милиона тона непријатељског бродовља. Неки бродови су потопљени пред самим Њујорком. Поред тога су немачке подморнице бомбардовале острва Арубу и Кирасао, где се налазе важна налазишта нафте Американца и Енглеза.

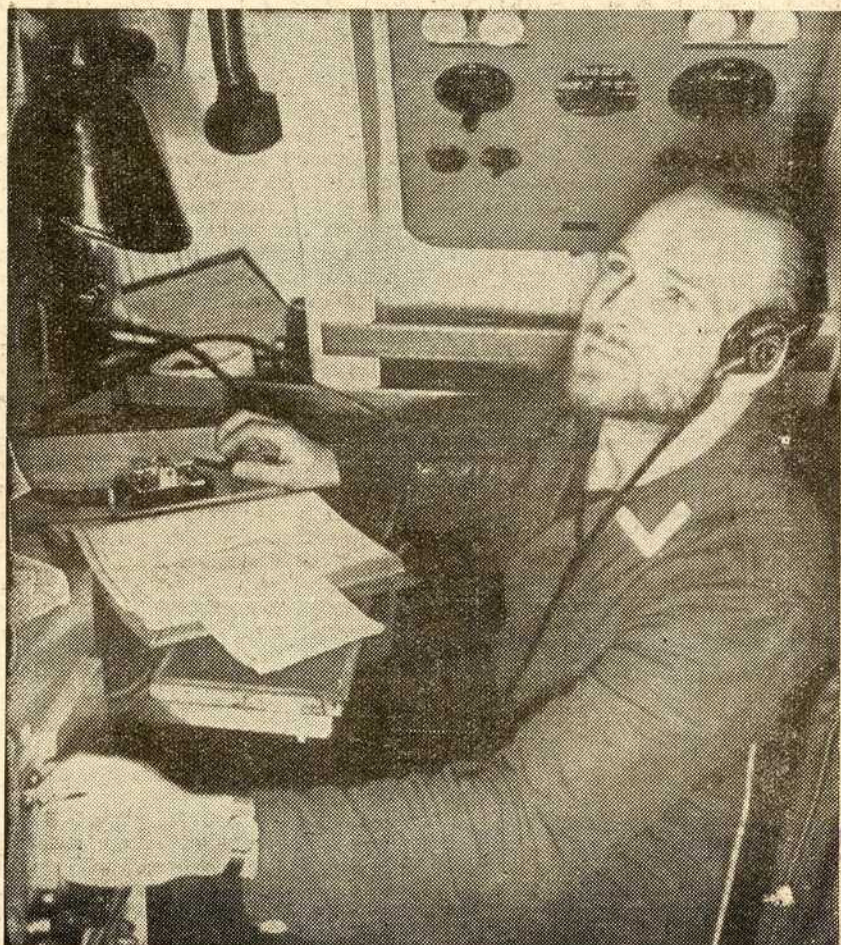
(Fotos: Belgrader Bildagentur)

Десно — Посада потопљеног брода укрцала се у чамац за спасавање и завеслала према далеком копну да спасе голе животе...

2. Подморнице Америки Ром...

Горе — „Стој мирно!“ последња је заповест пре но што се испали торпедо. То је зато да би се лакше контролисао тачан положај подморнице. Без покрета стоје морнари чекајући да одјекне експлозија поготка на непријатељском броду.

Десно — Радиотелеграфист на подморници је важна личност. Он обавештава отаџбину о успесима подморнице на далеким морима.

Леве — „Јегуља“, како морнари зову торпедо, погодила је непријатељски брод и преполовила га. Високи стуб пламена, дима, делова машинерије и угља полетели су увис...

На отвореном мору положај подморнице се одређује по звездама помоћу секстанта. У близини обале то се врши по поморским ознакама на копну.

Ситнице које подривају самопоуздање

У најлепшем расположењу идете улицом. Осећате се здрави и спокојни, свесни сте тога да сте добро обучени, да идете гинко и лако. Иде ли неко за вама, осећате сигурност, јер знате да ваш самопоуздани и поносан ход може изазвати само допадане. То је пријатно осећање, ноге су пуне радости, лаке и разигране. Зауставите се пред неким излогом и на једном осетите инстинктивно да је на вама нешто што изазива пажњу. Немате појма шта. Али инстинкт вас гони на то да погледате у своје ноге. И гле, баш изнад ципеле имате рупу на чарапи, лепу округлу рупу у облику поладинарца, ништа више него мало распаран шав. Кроз то мало прозорче види се делић ваше ружичасте пете. И одмах ваше самопоуздање и радост опада. Оде расположење! Сад мислите само на то како ћете стћи кући и ход вам више не пружа задовољство. Напротив идете скромно и погурено, да бисте били што мање упадљива. Ноге вам се заплићу, а затим избија први талас стида, стид сасвим бесмислен, јер сте пре неколико тренутака били тако срећна и самоуверена, скоро уображена, иако сте имали на себи тај мали али страшан, и баш зато и смешан дефект. Нагло се сетите на ту скоро гротескност, како су на вас деловале друге жене у таквој ситуацији, које исто тако ништа нису знале и биле исто тако пуне самопоуздања као и ви мало пре.

Ништа није боље ако ту рупу откријете тек код куће. И тада вас болије талас стида. Питате се са страхом: да ли сам је имала кад сам била тамо и тамо? И помисао да сте са том рупом ишли по вароши скоро пола дана, сасвим гордо и без скромности, та помисао дуго вам не да мира.

Али, има још ствари, за које сте ви још мање криви али које код вас остављају извесну дозу горчине и страха да не будете смешни. Седите, на пример, у трамвају. Људи вас посматрају с милим, љубазним осмехом или некако учтиво избегавају да вас гледају дуже. Вас то, разуме се, чуди. Опет вас нагони инстинкт да се погледате у огледало, и гле, оно што је будило код људи саосећање неку врсту учтивости, била је гар, смешно размазана по носу или бради. Опет нема ни трага од расположења, иако се морате смејати сама себи. Али осећање нечистоће, према којој су се људи тако лепо понашали за часак ће вас операсположити и ако сте већ одавно ту смешну чај обрисали са лица.

Уствари, због оваквих ситница не би требало ни мало да се секирамо. Шта је то према вечности! А ипак се секирамо. То је углавном зато, што се ми жене бојимо сваког квара, који ће нашем лицу дати други изглед него онај који ми замишљамо и што је главно — страх да не будемо смешни. Или ту заиста игра велику улогу стид што не можемо да се ослободимо тог малог потсмеха кад то видимо на неком другом? То би дакле био делић моралног очишћења. И то, због такве малочисности.

Користи савесно

Ви тешко потпаљујете ватру, јер су дрва влажна. Немојте заборавити да нацнкана дрва ставите у млаку „рерну“ када после подне престанете да ложите кујну.

*

Један исправан брисач за ноге, пред вратима, уштедиће вам много труда. Ако је ваш брисач истрошен или ако није довољно четкаст, боље је да набавите и по пену већих издатака један од бољих, него да се зимска влага и блато уноси у кућу.

*

Ако сте пресолили супу или чорбу а то се често дешава, сасвим случајно, можете се помоћи. Чим опазите да је супа пресољена, убаците у њу два до три ољуштена кромпира. Кад буду меки знајте да су увукли један део соли.

*

Употребљене запушаче од плуте не бацајте. Стављајте их у суд са петролејом, који може добро да се затвори. Запушачи натопљени петролејом могу се употребљавати уместо дрвета за потпалу ватре.

*

Како да одржавамо ћилимове? — Неправилно тресење ћилима врло је штетно за њих. Зато треба пазити да се ћилим тресе прво са наличја, јер тако отпада највећи део прашине. Довољно је потом још мало трести с друге стране. Најзад треба меком метлицом или не сувише тврдом четком прећи преко ћилима и онда је овај потпуно у реду. Само треба пазити: тврда четка јако шкоди ћилиму.

Ћилимове ћемо најбоље освежити и обновити, ако их добро ишчеткамо чистом четком наквашеном у топлој води у коју сте усули мало чистог терпентина. Невероватно је колико то освежи боје, поред тога што добро очисти сву прљавштину.

Први бесник пролећа

Тамно-плави комплет од вулене материје, јакна налик на џемпер са два пришивена овална џепчића, који се закопчава изнад бокова на два реда дугмета — нови модел бечке моде. Усто: капутић са пругастом црвено-белом поставом и монограмом.

Ред у остави

Остава је код већине домаћинстава место, куда се осим намирница стављају и ствари које не могу да стану у кујну или претсобље. Није кривица да наших домаћина, већ до непрактично решених станова. Оставу, истина, не можемо повећати, нити преместити прозор да није на сунчаној страни, али ипак размислимо ли, можемо и најнепогоднију оставу доста побољшати.

Скоро ни једна остава нема довољ-

но ваздуха јер обично прозор гледа у светларник; овде се морамо помоћи промајом, коју ћемо правити најмање једном дневно (лети и чешће) најбоље при јутарњем спремању. Прозор у остави мора бити отворен и дању и ноћу и на њему мора бити причвршћен рам са густом мрежом од жице. Оставе без довољно ваздуха бивају влажне и у њима се ствара плесан. Влажна остава мора се макар једном годишње окречити обичним белим кречом у који може да се стави неко дезинфекционо средство.

Под у остави мора бити празан да би се могао лако очистити, не сме се на њега трести брашно, шећер и томе слично јер ће то привући инсекте а нарочито мраве.

У оставу не треба стављати: свеже непокривено масло, кисео купус, киселе краставце, расечене лимунове, судове с петролејом, сапун, влажне крпе и метле, јер испаравање из ових утиче на намирнице и кваре их. У оставу се не сме стављати ништа топло, као на пример вруће пиво, топло млеко, остаци топлих јела. Пара из ових топлих јела потпомаже и проузрокује кварење намирница.

Слатка и пекмезе стављајте у земљане, порцеланске или стаклене судове. Сушене печурке и зелен ставите у кесе од танког порозног платна. Свеже масло одмах ставите у порцелански или стаклени суд, одозго мало посолите и поклопите. Свеже месо стављајте у оставу само на кратко време у земљани суд који се добро плеханим кутијама. У свакој остави може се на погодном месту разапети жица на коју ће се вешати суво месо сланина итд.

Ако је остава сувише мала, може се већина намирница оставити у кухињски креденал. Поврће и кромпир за зиму треба оставити у подрум.

Бео шеширић облика „матло“ од беле вулене траке са белим перима — први је знак пролећа и берлинској моди.

Тараган

РОМАН ОД ЈУДВИГА ВОЛФА

(7)

— Сад могу да се од срца насмејем, Тарагане. Мало пре сте рекли да се држим као да ми је осамдесет година. Али, сумњам да се осамдесетогодишње старице могу овако да смеју. Ви се не љутите на мене, Тарагане?

— Ни најмање, Николина. Хвала вам на добронамерним саветима. Докле морате да радите понас?

— До два или три, како кад...

— А како се враћате кући?

— Станујем близу, а осим тога стоји ми на расположењу један од многобројних аутомобила мог шефа. Секретарица господина Воковцера има на то право.

Пружила му је руку.

— Хвара, Тарагане, за пријатно проведено вече. Кад опет пожелите да чујете дивну музику, навратите у мој локал.

— Добро, рече Тараган одобрено. Музика ми се заиста свидела. Доћи ћу опет скоро...

XII

Проф Хеникштајн никако није могао да се приближи Тарагану. Кад је дошао у Тараганову кућу, тобоже као да тражи стан, стари Евдинг га је примио с таквим подозрењем и неповерењем да је изгубио вољу да се другипут појави. Нашао је затим једну своју познаницу, лепу барску играчицу Маришку Тот и обећао јој велику суму, ако успе да заведе Тарагана. Али ни лена Мафарица није била боље среће. Тараган је одлучно али уљудно одбио све предлоге...

Проф Хеникштајн је већ размишљао да ли да несвршена посла напусти Берлин, кад му паде на памет да му је Глорија дала препоручено писмо за Тарагановог пријатеља пуковника Квајса. Зато се одмах упутио старом пуковнику.

Пуковник фон Квајс примио је аустријског грофа прилично хладно не обзирајући се много на префињену љубавност младог аристократе. Тек кад је прочитао Глоријино писмо, његово се неповерење мало поколебало.

— Где се сада налази та фатална жена? запитало је мрштећи обрве.

— Мислите, госпоња бароница?

— Да, да, она.

— Тренутно се налази у Берлину, господине пуковниче.

— Морате да ме извините, господине Грофе, што се мало сурово изражавам. Али, та је дама задала много јада мени и мојој породици.

— Свакако ненамерно, господине пуковниче.

— Ја то и не тврдим, али ћете ме разумети, ако вам кажем да не гајим према њој неке нарочите симпатије.

— То је ваша приватна ствар, господине пуковниче. Али треба да разговарамо конкретније. Госпоња бароница нема воље да буде жртва каквог осветничког чина и верује да сте ви спремни да употребите све своје силе да бисте спречили Тарагана да себи натовари на врат нову кривицу...

— То се по себи разуме, господине Грофе. Само, ја не видим пута и начина да спречим Тарагана у било чему, ако он то хоће да изврши.

— А да ли верујете да Тараган хоће да се свети?

— О том нема сумње.

— Значи да госпоњи Глорији преци непосредна опасност.

— Да, као и Тарагану.

— То морамо да спречимо. Само како?

После краћег ћутања пуковник рече:

— Извините ме, грофе, што ћу нешто да вас питам. Можда је индискретно, али у овом тренутку је важно.

— Изволите само, господине пуковниче.

— Смем ли да питам зашто је вама толико стало да се госпоњи Глорији ништа не деси?

— Млади гроф уједе усницу. Питање је заиста било непријатно. Како да се легитимно као Глоријин заштитник? Као витез који брани своју даму? То је романтика давно прошлих времена.

— Имам част да будем пријатељ госпоње Глорије, рекао је најзад, тек да нешто каже.

Стари пуковник се замислио гледајући кроз прозор. Није знао шта на то да каже. Тада се сетио Николине. Она би могла да спасе ситуацију. Повао је телефоном.

— Добро, рекла је Николина, позови тог господина грофа на вечеру. Ја ћу позвати Тарагана на нека се објасне.

— Али то је немогуће, Николина. Зар да се сретну муж и пријатељ једне жене?

— Ти на све гледаш трагично, тага, насмејала се Николина мало обесно и подругљиво. Кад се мужеви и љубавници њихових жена не би сајстали у друштву, не би се на свету могло да састави ни једно друштво од три члана...

Стари пуковник је забринуто климнуо главом. Заиста, данашња омладина је невероватно распуштена.

Тако је стари пуковник позвао грофа Хеникштајна, а Николина Тарагана.

— Хало, бароне, рекла је преко телефона. Јесте ли већ умрли? Када је сахрана? Ја сам вам увек говорила да се чувате грипа.

Тараган се извињавао што се толико дана није јављао.

— Опростите, Николина, али, био сам ових дана веле воље, па нисам

хтео и вама да кварим расположење.

Тараган није говорио истину. У последње време он је почео да се клони све девојке, која му је тако слободно гледала у очи.

— Не морате толико да се обазирете на мене. Него ви сутра по подне дођете код мог тате на вечеру.

Тараган није одмах одговорио.

— Хало, јесте ли још поред телефона или сте већ легли да спавате?

— Добро, добро, Николина. Доћи ћу.

— Хвала вам, у татино име. Дакле, довиђења.

— Довиђења, Николина!

Са великом радозналешћу очекивала је Николина сутрадан грофа Хеникштајна и много се зачурила кад је у њему познала младог човека кога је неколико пута видела у оном малом ресторану где је вечерала са Тараганом. Како је могла Глорија, која носи на плећима тридесетак година, помислила је Николина у себи, да заведе овог младича? Заиста чудновато?

Дошао је и Тараган. Пуковник Квајс, претставио је грофа Тарагану као сина једног свог радног друга. Нови познаници поздравили су се достојанствено као светски људи. Али, разговор за време вечере није прелазно границе конвенционалности и гроф Хеникштајн није постигао оно што је желео. Није успео да се ближе упозна с Тараганом. Зато је на разјанку замолио Николину да се још једном састану.

— Добро, дођите сутра око подне код мене у канцеларију, рекла је Николина и дала му адресу.

Проф Хеникштајн се срдачно захвалио.

Кад су Тараган и Николина изишли на улицу, рече Николина:

— Пролеће је, Тарагане, што сте тако жалосни?

— Сви старији људи с пролећа постају тужни, Николина. Муче их успомене и осећања да старе.

— Живот је инак леп, Тарагане, а само једном се живи.

„Колико је она млада, помислио је Тараган у себи, а наглас рекао:

Теби, у даљини...

Оче, већ пролеће се код нас буди,
С цвркутом нежних малих птица,
Што јутром, док зора још руди
Поздрављаше, некад, наша срећна лица...

Данас си, оче, далеко од нас свију.
Наша поља, лугови и њиве,
У себи радости више не крију,
Без тебе, оче, постале су сиве.

И цвеће се не осмехује више.
Све као да цвиле и плаче.
И земља сама као да уздише,
Понекад тише, понекад јаче...

Твоја су деца нејака и сама,
А година ће скоро већ проћи...
Немоћна мајка грца у сузама,
И пита: — Кад ћеш, хранитељу, доћи?

На кобним хумкама крај Мораве наше
Пролећна трава, зелена, већ ниче...

Оче, здрав буди, буре нека те не плаше,
И, горе главу! Србија тако кличе...

Буприја, марта 1942.

ВУКОСАВА КОЈАДИНОВИЋ
ученица VIII разреда гимназије

— Имате право, Николина. И поред свег јада живот је леп зато што још има добрих и осећајних људи...

XIII

Сутрадан, тачно у 12 часова, слушатељ је Николини пријавио грофа Хеникштајна. Воковцер, Николинин шеф, био је отишао на берзу.

— Добар дан, грофе, рекла је Николина суво и пословно као да се тешко одваја од рада.

Соба у којој је Николина радила била је заиста сјајно уређена.

— Ја слушам, грофе, рекла је Николина кад су сели у фотељу.

Проф Хеникштајн се осмехнуо, а Николина намрштила чело.

— Дакле да пређем на ствар, госпођице фон Квајс. Ви се можда сећате да смо се ми већ раније виђали у оном малом ресторану где се храните.

— Може бити...

— И ви сте неколико пута били у друштву са Тараганом.

— Да, па шта онда?

— И том приликом учинио сам интересантно откриће.

— А то је?

— Да вас барон Тараган воли, госпођице фон Квајс.

— Којешта, рече Николина са негодовањем. Ви сте полудели, грофе.

— Не, нисам, госпођице. Ја сам, истина млад и неук, али у љубавним стварима се никада не варам. То је једино у шта се разумем. Зато вам још један пут кажем: барон Тараган је заљубљен у вас, госпођице фон Квајс.

Старајући се да прикрије своју забуну, Николина, која је у себи морала да призна да гроф има право, заћутала је и загледала се кроз прозор.

— Не, иако сте, како кажете стручњак у том погледу, варате се, драги грофе. Па све да је и истина, није ни најмање тактично да се такве ствари кажу једној девојци у лице.

Проф поцрвене, али се брзо прибра.

— Признајем и ништа вам не пребацујем, госпођице. Али, имам једну молбу на вас. Пошто вас Тараган воли, ви једини можете спречити да му се не деси нова несрећа.

— Ја?

— Да, ви га једини можете натерати да заборави своју бившу жену. Немојте негодовати, госпођице, пре но што довршим. Ви и ја смо млади и имамо право да одбацимо конвенционалности наших предака. Младост је и дужна да помогне. Ради се о два људска живота, госпођице.

Николина се осмехнула.

— Добро, добро. Кад ми већ дајете спасилачку улогу, реците ми онда шта треба да радим?

Глоријин заштитник рече тако озбиљно да се Николина морала осмехнути:

— Ви треба да се удате за Тарагана!

„Заиста, како овај млади господин узима олако улогу провадације“, помисли Николина у себи, а на влас рече:

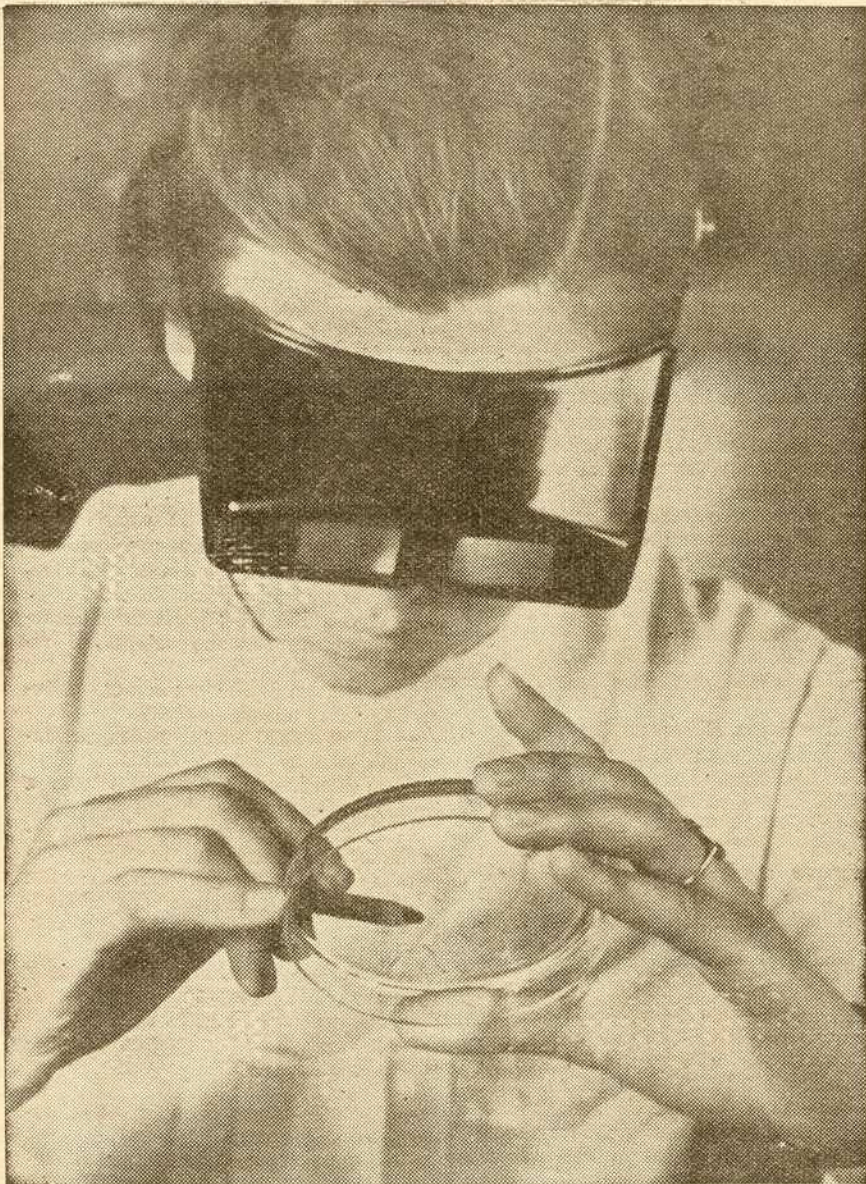
— Знате, шта каже обично мој шеф г. Воковцер у сличним случајевима? Каже: хвала на добронамерном савету!

— Па онда смо се потпуно сагласили, госпођице?

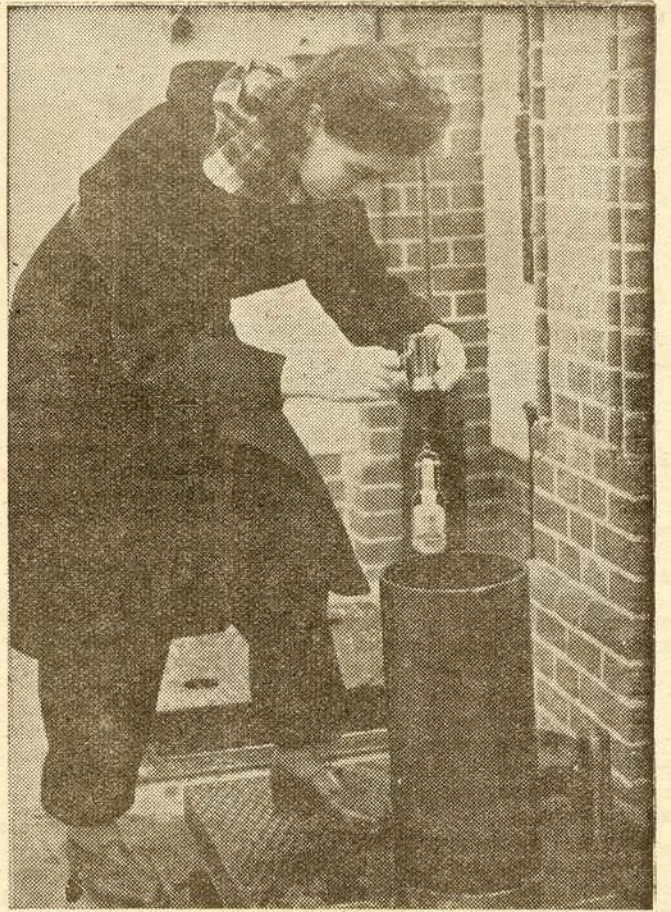
— Потпуно. Смем ли да питам, колико провизије тражите за ово провадацисање?

— Много сам вам благодаран, госпођице, што сте дотакли и тог питања. Смем ли да ставим свој предлог?

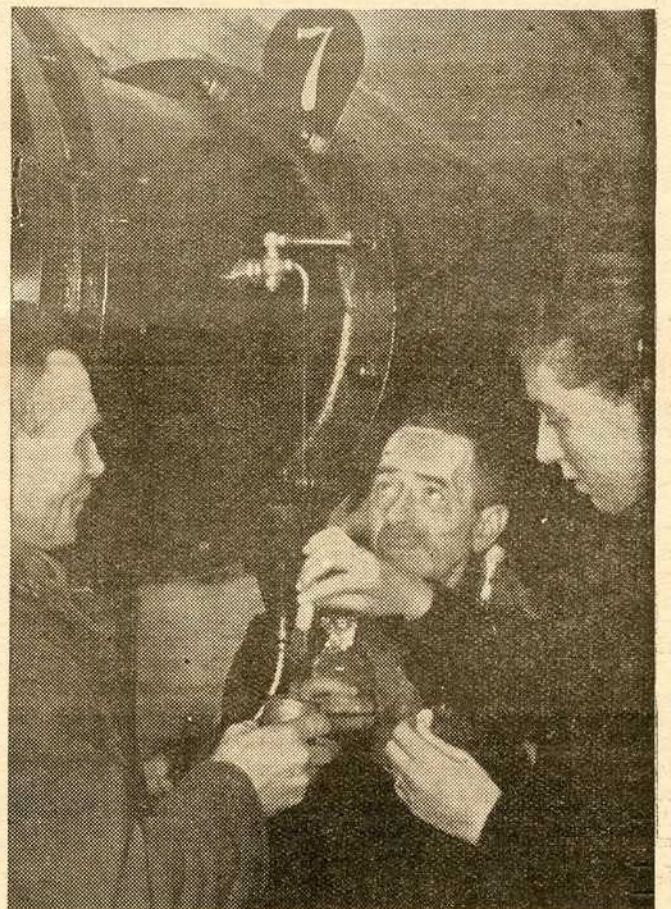
(Наставиће се)

Десно:
Одређивање заразних клина у води. У доброј пијаћој води сме да буде мала количина заразних клина.

Лево:
Од „сирове“ воде треба да се узме проба за испитивање. Вода се пре чишћења и филтрирања пажљиво испитује.

Десно:
Нарочита пажња се посвећује испитивању чисте воде која је већ одређена за пићање у градски водовод.

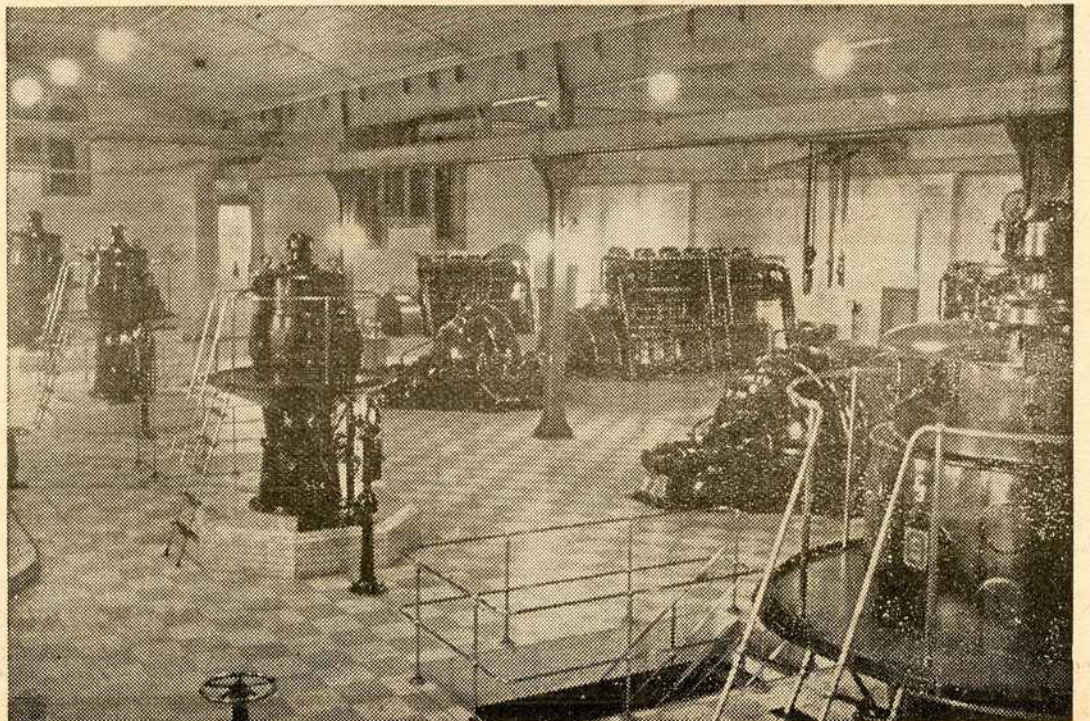
(Fotos: Europa Sonderdienst E. S.)

Хигијена ВОДЕ за пиће

гијенске установе бактериолошким испитивањем воде. При томе се у првом реду испитује укупан број клина у једном кубном сантиметру воде. Дказано је да се тај број може филтрирањем кроз песак или на други који начин сасвим да умањи. Затим се испитује да ли вода садржи клице које јој дају непријатан укус. То су већином органски животињски или људски отпатци. И најзад, најважније је испитивање воде у погледу бактерија — узročника заразних болести. Ту спадају највећи непријатељи човечанства који се шире водом. То су бактерије тифуса, паратифуса, дизентерије, колере и др. И управо савесним прегледом воде у великим варошима среден је број оболела од ових болести на минимум.

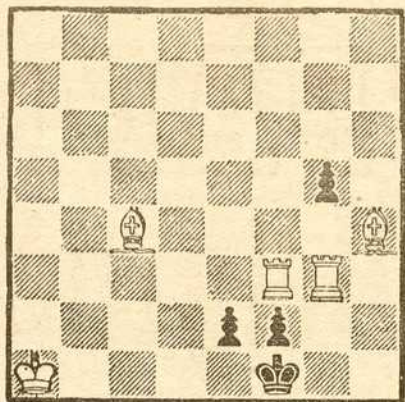
Вода је врло важан фактор у животу човека. Ако нисте знали, она је главни саставни део човечјег тела. Без воде живот човека не може уопште да се замисли. Вода је потребна човеку не само за пиће, него је она основ и сваке хигијене. Поред тога и врло важан фактор у човековој радиности нарочито у индустрији. У културним земљама са густим насељима са развијеном занатском и индустријском радиношћу, са великим бројем становништва које живи на уском простору, здрава пијаћа вода је од пресудног значаја. Зато је једно од главних комуналних питања у великим градовима од увек било питање здраве воде за пиће. Нарочитим установама поверена је контрола над водом коју пију грађани и та служба спада међу најодговорније општинске послове. Потребно је не само да се отстрани опасност заразе, него да се предухитре и спрече епидемије. Тај задатак врше позване хи-

Десно:
Машинске просторије једног водовода. Велике црпке терају воду у градску водоводну мрежу. Потрошачи треба да добију здраву и чисту воду за пиће и у потребу.

ШАХ

ПРОБЛЕМ БРОЈ 12
Др. С. ВОЛ

Бели вуке и даје црнине мат у два потеза.

Решење проблема број 11 (Ариалда Далмиља): 1) Db5-e2.

*

НЕПОУЗДАНА ВАРИЈАНТА

У једном од ранијих издања уџбеника Дифрена, који је после допунио један други мајстор, дата је варијанта: d2-d4, d7-d5; 2) c2-c4, e7-e6; 3) Sb1-c3, c7-c5; 4) Sg1-f3, c5-d4; 5) Sf3-d4, e6-e5; 6) Sd4-b5, d5-d4; 7) Sc3-d5, Sbs-a6; 8) Dd1-a4, Lc8-d7; 9) e2-e3, Sgs-e7. Та варијанта завршавала се речима: „Позиција црних је боља!“ — Међутим бели сада даје црнине у идућем потезу мат ко- на пољу d6!

Као што се из овог примера види, туђе анализе треба увек примити с резервом. А ако се реши неки аматер или мајстор да их прихвати и примењује у практичној игри, мора претходно да их сам темељито проучи и пробонтролише. Често пута се већ дешавало на утакмицама да је неки учесник са наученом варијантом у отварању дошао убрзо у изгубљену позицију. Шаховска игра је пуна разних могућности и зато теорија није у стању да све савлада. То доказује и чињеница што су многе досадашње теориске варијанте оборене и што се теорија отварања непрекидно усавршава. Познато је да чувени шаховски вештаци по неколико часова дневно посвећују проучавању теориских варијаната, које мисле да касније употребе на утакмицама.

ШАХ У ЈАПАНУ

О јапанском шаху код нас се мало зна иако у тој земљи постоје многобројни шаховски клубови и држе се редовне утакмице. А од јапанских шахиста познато је можда једино име Кимура по једној његовој партији са Алехином. Рат је онемогућио да се 1940 године одржи у Јапану спортска олимпијада, а уз њу и шаховска. Да је олимпијада остварена, по први пут на шаховској арени појавио би се низ одличних вештака са Далеког Истока.

Јапански студенти у Европи неговали су увек у великој мери шах. Млади јапански маркиз Хирохито, рођак микада, студирао је неколико година на Сорбони у Паризу. Увече је радо одлазио у шаховски клуб и тамо се упознао са једном лепом и симпатичном шахисткињом. Из заједничке љубави према шаху убрзо се развила и права љубав. Родитељи маркижеви нису хтели ни да чују о младињевом браку са малом Францускињом, која није била племићског порекла. Маркиз је тада у једну спортску делегацију, коју су Французи слали у Јапан, вешто увукао своју симпатичну као претставницу „духовног спорта“. На тај начин она је била претстављена и јапанском двору, а то је маркижевим родитељима толико импоновало да су брак дозволили.

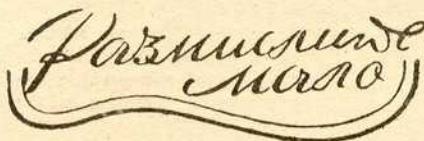
НЕЗГОДЕ БОГОЉУБОВА

За ретко којег шаховског вештака могло би у толикој мери да се каже да је баксуз и малерозан као за Бо-

гољубова. У неколико махова на утакмицама је предавао партије, мислећи да су изгубљене, а у ствари су биле добивене. Требало је само наћи скривени потез који води добитку. Богољубов је у два маха звао Алехина на меч за светско првенство, али је оба пута подлегао. Алехин је тада био на врхунцу снаге. А да је причекао само још неку годину, Богољубов је могао као и Еве, бар за неко време да успе и буде светски шампион.

Читав живот Богољубова је пуно разних малера. Када је пре извесног низа година путовао у Холандију на меч с Евеом, био је услед забуте ухапшен од пограничних власти. Оне су у њему погрешно упознале благајника једне велике банке, који је знатну суму новца проневерио и побегао. После дугог чекања је пуштен, али је закаснио на утакмицу.

Богољубов је немачки поданик још од прошлог светског рата, када се у Трибергу оженио једном тамошњом шахисткињом. Учествовао је на многим утакмицама у Немачкој и тамошњи шахисти пуни су прича о Богољубовевим згодама, а још више незгодама.

МАЈМУН НА КОНОПЦУ

Преко једног точка пребачен је конопцац на који је, с једне стране окачен терет од 10 кгр. док се с друге окачио мајмун тежак исто тако 10 кгр. Док мајмун мирује конопцац ће наравно остати непокретан, али шта ће се догодити ако мајмун почне да се пење уз конопцац?

Одговор у идућем броју.

ДЕОБА КАМИЛА

Један Арабљанин, после смрти, оставио је тројици својих синова 17 камила с тим да старији брат добије једну половину свих камила, средњи једну трећину, а млади једну шестину. Синови су дуго дупали главу како да изврше деобу, пошто 17 није дељиво ни са два, ни са три, ни са шест. Најзад, обратили су се свом комшији старом Арабљанину, чувеном са своје мудрости и нису се преварили. За пола сата деоба је била извршена. Како је то стари Арабљанин учинио?

Одговор у идућем броју.

ЧАРОВНЕ ЗИХЕРНАДЛЕ

У једном друштву један младић показао је овакву вештину. — Донео је четири потпуно исте зихернадле на којима су биле везане панталке које су се опет разликовале само по боји — једна је била бела, друге црвена итд. Затим је тај младић дао да му чврсто вежу очи марамаом тако да није ништа видео. После тога неко од присутних дошао му је у руку неку од тих зихернадли, те је младић одмах и без погрешке погађао какве је боје панталка на истој. Како је он то чинио?

Одговор у идућем броју.

САКРИВЕНО БЛАГО

Један човек сазнао је од свог пријатеља који је био на самрти да је овај пре неколико година сакрио у дворишту своје куће велику своту златног новца. Да би обележио место неприметно за друге он је на први дан Ускрса изашао у двориште, те је закопао благо испод ограде тачно на месту до кога је достигала сенка једног дрвета у дворишту, и то тачно у подне. Сазнавши то, тај човек се одмах упутио да тражи сакривено благо. Срећно је пронашао кућу са оградом и дрветом у дворишту, сачекао први дан Ускрса и почео да копа на месту до кога је допрла сенка дрвета у подне. Али, на своје највеће запрепашћење није пронашао никакво благо.

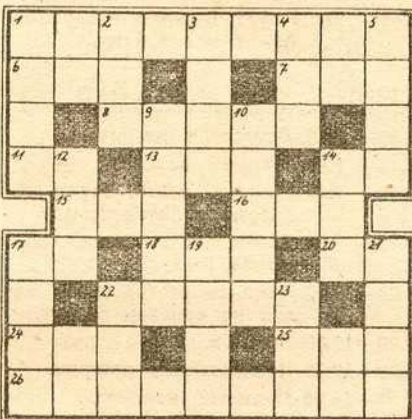
Да ли је тај његов пријатељ хтео да га превари или је благо било заиста закопано на том месту, само исто овај човек није знао да пронађе?

Одговор у следећем броју.

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

ПИТАЊА

- Шта су или ко су били Абасиди?
- Ко је код нас први популарисао материјалистичку филозофију?
- Шта значи реч Абецедариус?
- Када се развила Барокна уметност?
- Када је и од кога основан данашњи Београд?
- Када је живео велики музичар Јудвиг Фон Бетовен?
- Шта је и од чега се састоји бетон?
- Ко је био последњи патријарх Карловачки?
- Шта је Брама?
- Шта је грделац?
- Како се звао и када је живео познати норвешки композитор Григ?
- Колико становника има Данска?
- Ко је била Даница Марковић?
- Колико износи једна морска мља?
- Ко је био Морфеј?
- Шта је Танганика?
- Када се Милан Обреновић одрекао престола?
- Ко је писао Мирослављево Еванђеље?
- По коме је добило име Мирослављево Еванђеље?

Хоризонтално: 1) Снажни људи висока раста. 6) Варош у Белгији. 7) Насилни потрес организма. 8) Округ и варош у Русији. 11) Пакао. 13) Презиме најчувенијег немачког приповедача. 14) Слово лат. азбуке. 15) Конопцац. 16) Петролеум. 17) Предлог. 18) Види! 20) Показна заменица. 22) Презиме и почетно слово имена једног немачког вајара. 24) Град на ушћу Сене. 25) Индустриска биљка. 26) Пристаниште на Дунаву.

Вертикално: 1) Чокот. 2) Пескови-ти део пустиње у Сахари. 3) Речница на Криму. 4) Бања у Немачкој. 5) Прва жртва ваздухопловства. 9) Грчко слово. 10) Презиме немачког статистичара. 12) Дрво. 14) Исток (Франц.). 17) Врста муве. 19) Прибор за пушење. 21) Танка кожа. 22) Државни знак. 23) Свежа.

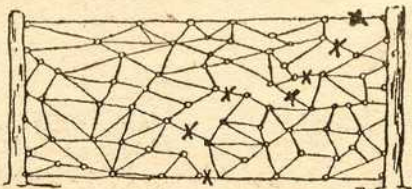

ИЗ 11-ОГ БРОЈА

Одговор на ТРИ ПРИЈАТЕЉА

Сима је имао 260 дин. Јова 140, а Паја 80.

Одговор на СА СЕДАМ ПОТЕЗА

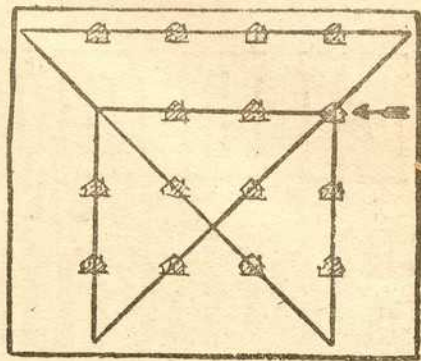

Ево како треба расети мрежу:

Одговор на ДАН РОЂЕЊА

Тај човек рођен је 29 фебруара неке преступне године, док се разговор водио 28 фебруара обичне године.

Одговор на МЛЕКАЦИЈИН ПУТ

Ево како изгледа млекацијев пут. Стрелица показује у којој кући стањује млекација.

РЕШЕЊЕ УКРУШТЕНИХ РЕЧИ

Хоризонтално: 1) Еквиноксија. 9) Рери. 10) Рундаво. 11) Вудљива. 12) Трака. 13) Вирус. 15) Долина. 18) Напор. 20) Реферат. 22) Цариник. 23) Тенор. 24) Едмон Ростан. Вертикално: 2) Коридор. 3) Илири. 4) Окршај. 5) Цинга. 6) Јовна. 7) Браћевшнина. 8) Бонавентура. 14) Соренто. 16) Играчка. 17) Дрикер. 19) Пород. 21) Фетус.

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

ОДГОВОРИ

- Од Милована Глишића се дају још два комада „Два шванцка“ и „Подвала“.
- Гностици су били религиозни философи надахнути Божјим открићењем у првој хришћанској цркви.
- Манастир Жича налази се код Краљева. Подигао га је Краљ Стеван Првовећали.
- Ваза Живковић (1819—1891), је био протојереј у Панчеву. Писао је песме од којих се неке и сада певају у народу: „Ти плавиш, зоро красна“, и „Одби се бисер грана“ итд.
- Жижале су врста одвећ ситног пасуља.
- Ихтиолит је окаменотина рибе (скамењена риба).
- Калчине су велике сукнене чарапе, доколенице.
- Стеван Петровић Книћанин (1807—1855) био је прво момак кнеза Милоша, затим срески начелник. После пада Обреновића постао је саветник и министар војни. Патријарх Рајачић дао му је чин генерал-мајора а у Србији је произведен за војводу.
- Оперу „Женидба Милошева“ компоновао је Петар Коковић.
- Коњска Река, лева притока Језаве, дуга је 40 км.
- Највећи врх Копаоника је Сухо Рудиште (2140 м.).
- Арсеније Ломо био је војвода из првог и другог устанка. Умро је од последице рана 1815 године.
- Оснивач српског летониса је Магарашевић Ђорђе (1793—1830).
- „Ускок“ и „Бакоња фра Брна“ су романи од Симе Матавуља (1852—1908).
- Мелнорација је трајно преудушвање и поправљање земљишта за производњу културног биља.
- Меломан је страсни љубитељ музике.
- Чедомиљ Мијатовић (1842—1932) био је државник, историчар и књижевник. Као мин. финансија Кр. Милана потписао је конвенцију са Аустријом. Његови литерарни радови дали су замашан резултат.
- Горњи Милаовац има 2.600 становника а Доњи око 3.000.
- Милениум је латинска реч и означава хиљаду година.
- Микроцефал је човек с малом главом.

НЕДЕЉНИ ПРОГРАМ

БЕОГРАДСКЕ РАДИОСТАНИЦЕ

Wochenprogramm des Senders Belgrad

НЕДЕЉА, 22 МАРТА 1942.

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 7.15— 9.00 Јутарња музика из града и тврђаве Београд.
- 9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 9.20—10.00 Преподневна музика.
- 10.00—10.30 Свечани час.
- 10.30—11.45 Празнични концерт.
- 11.45—12.00 Недељни преглед.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—14.00 Велики подневни концерт. У међувремену:
- 13.00—13.05 Саопштења на српском језику.
- 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску, затим извештај о водостању и забавна музика.
- 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.05—18.00 Шаренило тонова. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
- 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
- 18.45—19.15 Пустите цвеће да говори.

- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе на српском језику.
- 19.30—19.45 Мајстори своје струке: Ели Неј — клавир.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 20.20—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
- 22.00—22.25 Немачке и спортске вести, затим вести на српском језику.
- 22.25—24.00 Забавни концерт. Изводи Велики радио-оркестар под управом дра. Ханса Хернера.
- 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

ПОНЕДЕЉАК, 23 МАРТА 1942.

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
- 9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—14.00 Подневни концерт. Изводи Мали радио-оркестар под управом Феодора Селинског. У међувремену:

- 13.00—13.05 Саопштења на српском језику.
- 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску, затим извештај о водостању и забавна музика.
- 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.05—17.00 Свира Забавни радио-оркестар под управом Фрање Седлачека.
- 17.00—18.00 Свира и песма са Балкана.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
- 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
- 18.45—19.15 Песме које је певала мајка.
- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
- 19.30—19.45 Певају „Врапчићи регенсбуршке катедрале“.
- 19.45—20.00 Спорт у току недеље.
- 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 20.20—21.45 Распевани понедељак.
- 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
- 22.00—22.25 Немачке и спортске вести, затим вести на српском језику.
- 22.25—24.00 Ритам младости. Изводи Радио-оркестар за

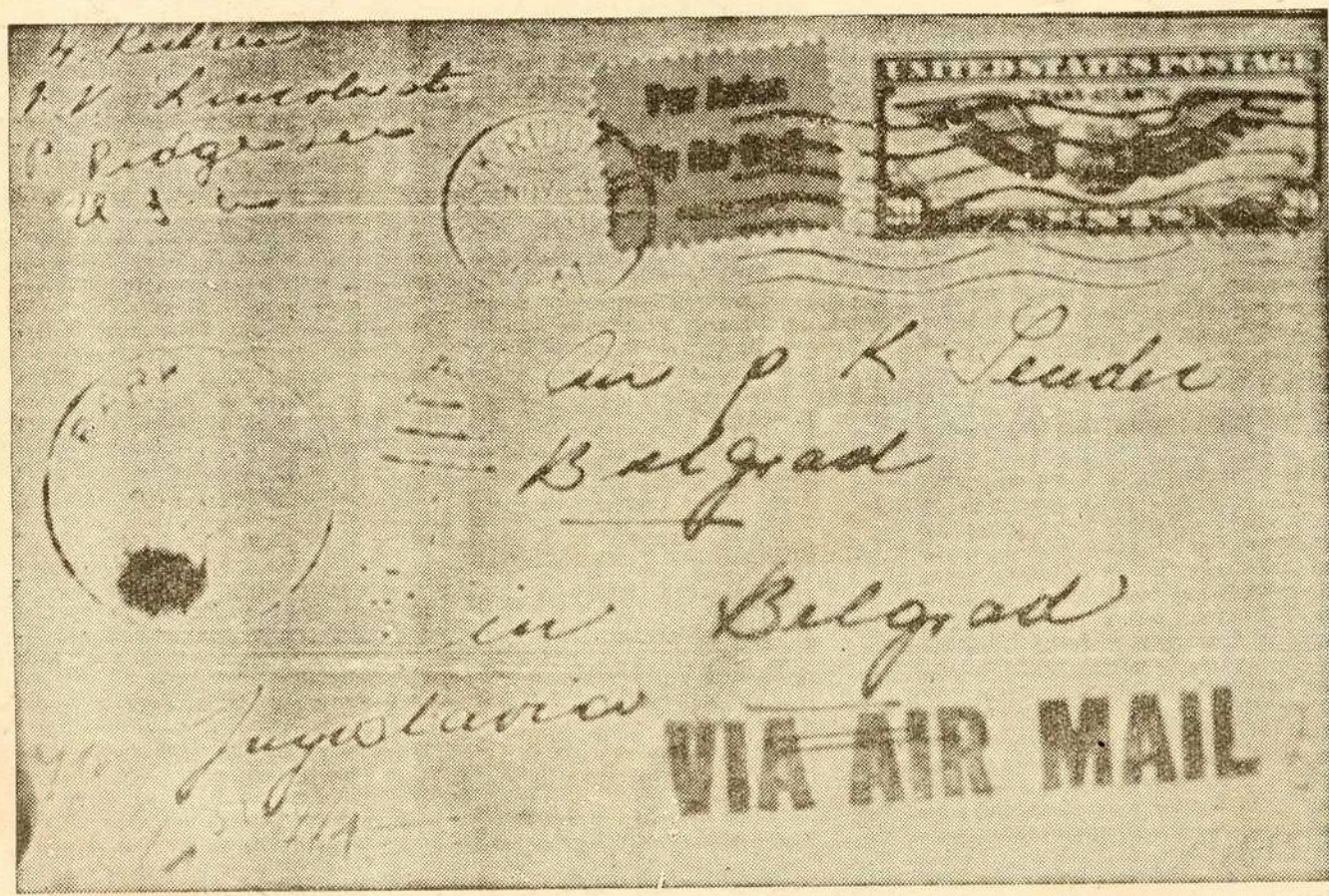
- игру под управом Отмара Хофера.
- 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

УТОРАК, 24 МАРТА 1942.

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
- 9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм. У међувремену:
- 12.05—13.00 Свира тамбурашки оркестар Александра Араницког.
- 13.00—13.05 Саопштења на српском језику.
- 13.05—14.00 Шта свако радо слуша.
- 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—16.00 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску, затим извештај о водостању и забавна музика.
- 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.05—17.00 Оперетски звуци.
- 17.00—17.15 Савремена немачка књижевност.
- 17.15—18.00 Шарени час.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
- 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
- 18.45—19.15 Долази време да кренем на пут.
- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
- 19.30—19.45 Пева Хајнрих Шлуснус.
- 19.45—20.00 Из савремених немачких догађаја.
- 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 20.20—21.45 Оаза отаџбина.
- 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
- 22.00—22.25 Немачке и спортске вести, затим вести на српском језику.
- 22.25—24.00 Опера на радију. „Танхојзер“ од Рихарда Вагнера.
- 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

СРЕДА, 25 МАРТА 1942.

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 7.15— 9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
- 9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—14.00 Свира Дувачки и Забавни радио-оркестар под управом Фрање Седлачека. Суделује тамбурашки оркестар Александра Араницког.
- У међувремену:

Прво писмо које је београдска радиостаница примила од својих слушалаца из прекоморских крајева. Der erste Hörerbrief aus Übersee erreichte den Sender Belgrad. (Fotos: Kofent)

- 13.00—13.05 Саопштења на српском језику.
 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 14.20—15.00 Пауза.
 15.00—16.00 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску, затим извештај о водостању и забавна музика.
 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
 16.05—17.00 Под јужним сунцем.

- 17.00—18.00 Српска народна музика. Изводи: Народни радио-оркестар под управом проф. Крстића, Радио-хор под управом Богдана Цвејића и солисти.
 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
 18.45—19.15 Лепи гласови.
 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
 19.30—19.45 Свира Златко Тополски.
 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 20.20—21.45 Та то познајете!? Како се зове композитор?
 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
 22.00—22.25 Немачке и спортске вести, затим вести на српском језику.
 22.25—24.00 Полетни ритам. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
 00.00—1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

ЧЕТВРТАК, 26 МАРТА 1942.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
 7.00—7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 7.15—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
 9.00—9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 9.20—12.00 Пауза.
 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
 12.05—14.00 Свира Мали радио-оркестар под управом Феодора Селинског.
 У међувремену:
 13.00—13.05 Саопштења на српском језику.
 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 14.20—15.00 Пауза.
 15.00—16.00 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску, затим извештај о водостању и забавна музика.
 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
 16.05—17.00 Свира Забавни радио-оркестар под управом Фрање Седлачека.
 17.00—18.00 Шарени час.
 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
 18.45—19.15 Мало певај, мало плачи!
 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
 19.30—19.45 Херберт Динер и његов Копегијум музика.

- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 20.20—21.45 Кажито песмом.
 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
 22.00—22.25 Немачке и спортске вести, затим вести на српском језику.
 22.25—24.00 Често се свира, јер се радо слуша. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
 00.00—1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

ПЕТАК, 27 МАРТА 1942.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
 7.00—7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 7.15—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
 9.00—9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 9.20—12.00 Пауза.
 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
 12.05—14.00 Свира Дувачки и Забавни радио-оркестар под управом Фрање Седлачека. Суделује тамбурашки оркестар Александра Араничког.
 У међувремену:
 13.00—13.05 Саопштења на српском језику.
 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 14.20—15.00 Пауза.
 15.00—16.00 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску, затим извештај о водостању и забавна музика.

- 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
 16.05—17.00 Српска народна музика. Изводи: Народни радио-оркестар под управом проф. Крстића, Радио-хор под управом Богдана Цвејића и Солисти.
 17.00—18.00 Шарени низ лепих мелодија.
 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
 18.45—19.15 Утакмица инструмената.
 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
 19.30—19.45 Италијански гласови.
 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 20.20—21.45 Музика и само музика!
 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
 22.00—22.25 Немачке и спортске вести, затим вести на српском језику.
 22.25—24.00 Симфонијски концерт. Изводи Велики радио-оркестар под управом дра. Ханса Хернера.
 00.00—1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

СУБОТА, 28 МАРТА 1942.

- 5.00—6.15 Другарски поздрави.
 6.15—7.00 Јутарњи концерт.
 7.00—7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.

- 7.15—9.00 Добро јутро, драги слушаоци.
 9.00—9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 9.20—12.00 Пауза.
 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
 12.05—14.00 Свира Велики радио-оркестар под управом Феодора Селинског.
 У међувремену:
 13.00—13.05 Саопштења на српском језику.
 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 14.20—15.00 Пауза.
 15.00—16.00 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску, затим извештај о водостању и забавна музика.
 16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
 16.05—18.00 Полетна субота после подне. Свира Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера
 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
 18.45—19.15 У тричетвртинском такту.
 19.15—19.30 Преглед дневне штампе.
 19.30—19.45 Мајстори своје струке: Пабло Казанс — чело.
 19.45—20.00 Спорт у току недеље.
 22.00—22.25 Немачке и спортске вести, затим вести на српском језику.
 20.20—21.45 Београдска шарена позорница.
 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
 22.00—22.25 Немачке и спортске вести, затим вести на српском језику.
 22.25—24.00 У вртогу тонова.
 00.00—1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

СОНТАГ, ДЕН 22. МАРЗ 1942.

- 5.00—6.15 Kameradschaftsdienst
 6.15—7.00 Frühkonzert
 7.00—7.15 Deutsche Nachrichten, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 7.15—9.00 Frühkonzert aus der Stadt und Veste Belgrad.
 9.00—9.20 Deutsche Nachrichten, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 9.20—10.00 Musik am Vormittag
 10.00—10.30 Eine Feierstunde
 10.30—11.45 Festliches Konzert
 11.45—12.00 Gemeinschaftsempfang für die serbische Bevölkerung
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm
 12.05—14.00 Was Euch gefällt. Ein grosses Mittagskonzert.
 Dazwischen:
 13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 14.20—15.00 Umschaltpause
 15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschließend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
 16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache
 16.05—18.00 Farbenspiel der Töne. Es spielt des Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Otmar Hofer.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache
 18.45—19.15 Lasst Blumen sprechen
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache

- 19.30—19.45 Meister ihres Fachs. Elly Ney. Klavier.
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 20.20—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 22.25—24.00 Ein Unterhaltungskonzert. Es spielt das Grosse Rundfunkorchester des Senders Belgrad. Leitung: Soldat Dr. Hans Hörner.
 00.00—1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

MONTAG, DEN 23. MÄRZ 1942.

- 5.00—6.15 Kameradschaftsdienst
 6.15—7.00 Frühkonzert
 7.00—7.15 Deutsche Nachrichten, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 7.15—9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
 9.00—9.20 Deutsche Nachrichten, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 9.20—12.00 Sendepause
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm
 12.05—13.00 Mittagskonzert. Es spielt des Kleine Rundfunkorchester. Leitung: Fedor Selinski.
 Dazwischen:
 13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 14.20—15.00 Umschaltpause
 15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschließend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
 16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache
 16.05—17.00 Es spielt das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
 17.00—18.00 Was der Balkan singt und spielt
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache
 18.45—19.15 Lieder, die die Mutter sang.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache
 19.30—19.45 Die Regensburger Domspatzen singen

- 19.45—20.00 Sport der Woche
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache
 20.20—21.45 Der singende, klingende Montag
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschließend Nachrichten in serbischer Sprache

22.25—24.00 Rhythmus der Freund.
Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad.
Leitung: Othmar Hofer.

00.00—1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

DIENSTAG, DEN 24. MÄRZ 1942.

5.00—6.15 Kameradschaftsdienst
6.15—7.00 Frühkonzert
7.00—7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
7.15—9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
9.00—9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
9.20—12.00 Sendepause
12.00—12.05 Wir blättern im Programm
12.05—13.00 Tambourizzas spielen.
13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache
13.05—14.00 Was jeder gerne hört!
14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
14.20—15.00 Umschaltpause
15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache
16.05—17.00 Operettenklänge.
17.00—17.15 Zeitgenössisches deutsches Schrifttum
17.15—18.00 Bunte Stunde
18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde
18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache
18.45—19.15 Jetzt kommt die Zeit, wo ich mandern muss.
19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache
19.30—19.45 Heinrich Schlusnus singt
19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache
20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
20.20—21.45 Oase Heimat
21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
22.25—24.00 Oper im Funk. „Tannhäuser“ v. Wagner
00.00—1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

MITTWOCH, DEN 25. MÄRZ 1942.

5.00—6.15 Kameradschaftsdienst
6.15—7.00 Frühkonzert
7.00—7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
7.15—9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
9.00—9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
9.20—12.00 Sendepause
12.00—12.05 Wir blättern im Programm
12.05—14.00 Es spielen das Streich- und Bläserorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek. Mitwirkende: Tambourizzas. Dazwischen:
13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache
14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
14.20—15.00 Umschaltpause
15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache
16.05—17.00 Unter südlicher Sonne
17.00—18.00 Serbische Volksmusik. Mitwirkende: Volksorchester, Chor und Solisten. Leitung: Prof. Krstitsch.
18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde
18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache
18.45—19.15 Schöne Stimmen
19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache
19.30—19.45 Zlatko Topolski spielt
19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
20.20—21.45 Das kennen sie doch? Wie heisst der Komponist?
21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
22.25—24.00 Beschwingende Rhythmen. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
00.00—1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

DONNESTAG, DEN 26. MÄRZ 1942.

5.00—6.15 Kameradschaftsdienst
6.15—7.00 Frühkonzert
7.00—7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
7.15—9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
9.00—9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
9.20—12.00 Sendepause
12.00—12.05 Wir blättern im Programm
12.05—13.00 Es spielt das Kleine Rundfunkorchester. Leitung: Fedor Selinski. Dazwischen:
13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache
14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
14.20—15.00 Umschaltpause
15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache
16.05—17.00 Es spielt das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
17.00—18.00 Bunte Stunde
18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde
18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache
18.45—19.15 Lach ein bisschen, wein ein bisschen!
19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache
19.30—19.45 Herbert Diener mit seinem Collegium musicum.
19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache
20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
20.20—21.45 Sag es im Lied.
21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer!
22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
22.25—24.00 Oft gespielt, gern gehört! Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
00.00—1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

FREITAG, DEN 27. MÄRZ 1942.

5.00—6.15 Kameradschaftsdienst.
6.15—7.00 Frühkonzert.
7.00—7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
7.15—9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
9.00—9.20 Deutscher Nachrichten, anschliessend. Nachrichten in serbischer Sprache
9.20—12.00 Sendepause.
12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
12.05—14.00 Es spielen das Blas- und Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek. Mitwirkende: Tambourizzas. Dazwischen:
13.00—13.05 Mitteilungen in serbischer Sprache.
14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend. Nachrichten in serbischer Sprache.
14.20—15.00 Umschaltpause.
15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznach-

richten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.

16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
16.05—17.00 Serbische Volksmusik. Mitwirkende: Volksorchester, Chor und Solisten, Leitung: Prof. Krstitsch.
17.00—18.00 Eine Stund'-schön und bunt.
18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
18.45—19.15 Wettstreit der Instrumente.
19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
19.30—19.45 Italienische Stimmen.
19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
20.20—21.45 Musik — Musik — Musik!
21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
22.25—24.00 Ein Symphoniekonzert. Es spielt das Grosse Rundfunkorchester des Senders Belgrad. Leitung: Soldat Dr. Hans Hörner.
00.00—1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

SONNABEND, DEN 28. MÄRZ 1942.

5.00—6.15 Kameradschaftsdienst.
6.15—7.00 Frühkonzert.
7.00—7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache
7.15—9.00 Guten Morgen, lieber Hörer!
9.00—9.20 Deutscher Nachrichten, anschliessend. Nachrichten in serbischer Sprache
9.20—12.00 Sendepause.
12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
14.20—15.00 Umschaltpause.
15.00—16.00 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht, anschliessend Wasserstandsmeldungen und Unterhaltungsmusik.
16.00—16.05 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
16.05—18.00 Ein beschwingter Sonnabendnachmittag. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
19.30—19.45 Meister ihres Fachs. Pablo Casals spielt. Cello.
19.45—20.00 Sport der Woche.
20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
20.20—21.45 Die Belgrader bunte Bühne.
21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
22.25—24.00 Im Wirbel der Töne.
00.00—1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

У Српском народном позоришту приказана је Глишићева „Подвала“ и нова инсценирација. Премијера је изванредно успела и нема сумње да ће то бити једна од најрадије гледаних претстава. (Слика: А. Сивчић)

Кад љубав — нокаутира

Боксери ретко добијају цвеће. Али има и изузетака, „Боксерски Казанова“ је после победе затицао у својој свлачионици праву миришљаву бапту од цвећа. На излазу јато младих девојака борило се за његов аутограм. Ма да је био врло добар боксер, Карло Кулијати је стекао велику популарност захваљујући највише својим женским спортским навијачима.

Карло Кулијати

Када је Кулијати боксовао сва места око ринга заузеле би младе девојке. Оне су одушевљено навијале за свога „спортског принца“, увек елегантног, зализане косе, борбеног, жустрог и смелог. Сасвим је разумљиво да су победе омиљеног боксера изван ринга биле многобројније и чешће. У Паризу, у борби са Едуардом Ка-

дом, прваком Француске велтер категорије, Кулијати је извукао нерешен резултат. Борба је била тако жестока да га је кћи једног фабриканта аутомобила неговала петнаест дана. Уместо да постане сувласник фабрике, „Боксерски Казанова“ је продужио лов за срећом на боксерском рингу. У Луксенбургу је освојио срце једне милионерке, али је добио батине као никада раније у мечу са Доролетом, прваком Луксембурга. То је био најдраматичнији меч у његовој каријери. За десет рунди четири пута летео је на под, а његов противник седам пута! Од почетка до краја Кулијати је имао утисак да је трештен пијан и не сећа се ничега што се догађало за време борбе. Победио је на поене.

После Берлина, Барселоне, Беча, Минхена, Марсеља, Будимпеште, Рима, Лисабона, Амстердама, Прага и многих других турнеја, Кулијати је дошао у Милано, где је боксовао са Орландијем. Побеђен је на поене. За ову борбу примио је хонорар од 48.000 лира. Његова сестра замолила га је том приликом да оде у Глину да поведри и обиђе рођаке. Уморан од 200 професионалних мечева, од којих је изгубио само 10, Кулијати је кренуо у ово мало место с намером да се добро одмори.

„Боксерски Казанова“ није ни сањао да ће у Глини доживети најромантичнију пуцтовину свога живота. Једна млада Српкиња, радница у трикотажи, коју је спасао својим снажним песницама од једног пијаног сеоског насртљивца, потпуно га је освојила. Заљубљен први пут у животу Кулијати је ступио у преговоре с власником трикотаже и откупио је све машине и сва постројења. Када су га упитали зашто је то учинио, одговорио је смештећи се:

— Учинио сам то зато да моја девојка не буде више радница, већ газдарница!

Породичном огњишту Карло Кулијати је жртвовао своју боксерску каријеру. Остао је у Глини, а после рата преселио се са својом женом у Београд. Бокс је ипак остала највећа страст његовог бића. Више није могао да боксује, али је отворио бок-

серску школу и сав се предао својим ученицима. Резултат тога рада су последњи успели бокс мечеви и калдар младих талената, који ће, под вођством овог искусног тренера свакако развити у врло добре боксере.

Љ. В.

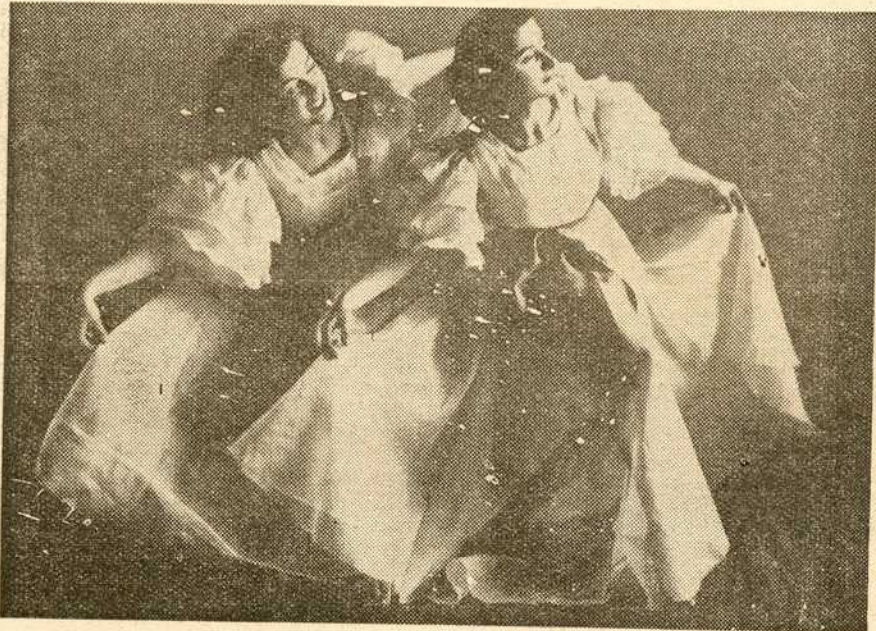
Матине ритмичких игара

У недељу, 22 овог месеца, у Мањезу, студио ритмичких игара гђе Смиљане Мандукић приређује матине ритмичких игара.

У програму овог симпатичног студија, о чијем је раду КОЈО већ недавно објавило једну илустровану репортажу, учествује цео ансамбл на челу с гђицама: Олгом Спиридоновић, Капиталином Ерић, Лоли Воленском, Со-

њом Радовановић, Слободанком Милошевић, Бранком Дојчиновић и Даницом Мокрацац.

Поред осталих уметничких тачака, на матинеу ће бити приказан и Дебисеов: „Поподне једног фауна“ у новој инспирацији. (Јер ће поред фауна играти и две нимфе) и ново стилизовану уметничку игри.

Младалачке игре — креација гђе Смиље Мандукић

(Снимци: А. Симић)

Код главобоље

реуме и нелагодности

узимајте само Пирамидон таблете. Морате међутим, код куповине пазити на Бајер-ов крст на паковању!

Pyramidon

ТАБЛЕТЕ

Оглас регистр. Сп. бр. 91 од 21 јуна 1935

20401. 3—5

ТЕПИХЕ И КЛАВИРЕ

свих врста купује и највише плаћа.

20419. 1—1

„КОНТИНЕНТАЛ“

Масарикова 4

зграда Официрске задруге

УПОЗОРЕЊЕ ГРАЂАНСТВУ

ДНАС ТРЕБА И ВИ ДА ЗНАТЕ

стварну вредност Вашег накита. Ако то желите онда пре него што продате ма и једно парче накита, обратите се познатој и реномираној стручној радњи „ФОРТУНА“, Хартвигова 14, код Славије, у којој врши бесплатну процену дугогодишњи стручњак — Данас је у Вашем интересу да за накит добијете највећу цену. — Бесплатну процену и откуп по данашњој стварној вредности обавља фирма „ФОРТУНА“, Хартвигова 14, код Славије, телефон 25-116.

20416. 2—5

»ПАЖЊА« за сваког Београђанина

и сва лица која долазе из унутрашњости ради продаје златног накита — златне зубе, брилијанте свих величина, сатове, писаће машине, фото-апарате, сребрни еспајг као и све боље антиквитетске ствари плаћа од највиших још више цене:

„Нова Комерција“ Кр. Милана бр. 8 преко пута Двора

20424. 1-1

ДНАС

Више него икада кад наступају сунчани дани свака је жена жељна да има чисто и неговано лице, а с тиме лепоту, а то се може постићи једино негом код стручњака! Посетите нас нећете се кајати — козметика

„ЖАНА“

КРУНСКА УЛ. 4

Преглед лица и савети бесплатно. * Примају се ученице — купујемо флашице и теглице.

20420. 1—1

Важно за свакога!

Купујем све што имате и најбоље плаћам. Накит, злато, сребро брилијанте, дијаманте, као и све античке ствари. Хитно донети ново-отвореној антикварској радњи „ОЛИМПИЈА“ Краља Александра бр. 44 Недељко Т. Николић.

20423. 1-1

Радионица кишобрана

Вршим специјално оправку кишобрана. — На позив долазим кући.

М. Гајић

БЕОГРАД, Кр. Александра 80.

Услужни телефон 24-578.

20422. 1-1

»СТИЛ«

КР. АЛЕКСАНДРА 17

Купује:

стари накит, брилијанте, уметничке слике, тепихе, ћилиме и уопште стилске ствари — порцулан - кристал.

20421. 1—1

ЖУМОР

ЧУЛИ СМО ЈЕДНОМ

— Жено, ја ћу ноћас остати на седници до 1 час, рече муж жени поласени у варош.

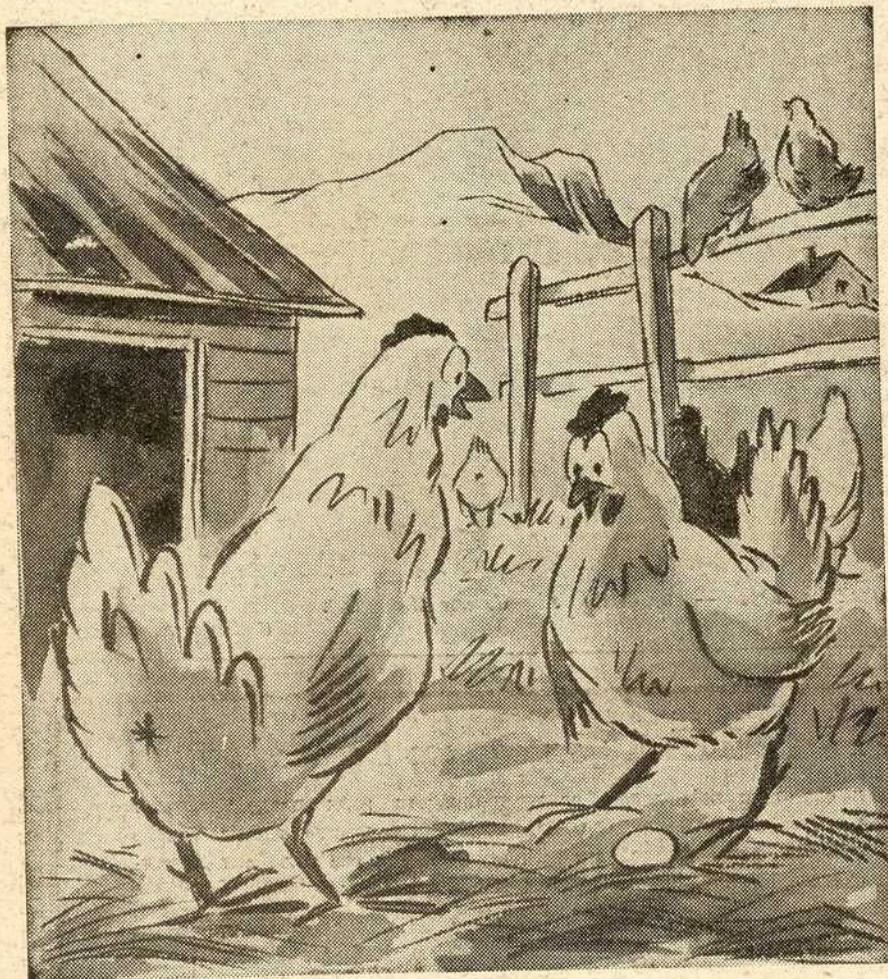
— Добро; само немој закасниџи.

— Сигурно, кад ти кажем.

Међутим када је око 3 часа ујутро тихо у чарапама ушао у спаваћу собу, кукавина са видног часовника поће да одбија: ку-ку, ку-ку, ку-ку, од чега се пробуди и жена.

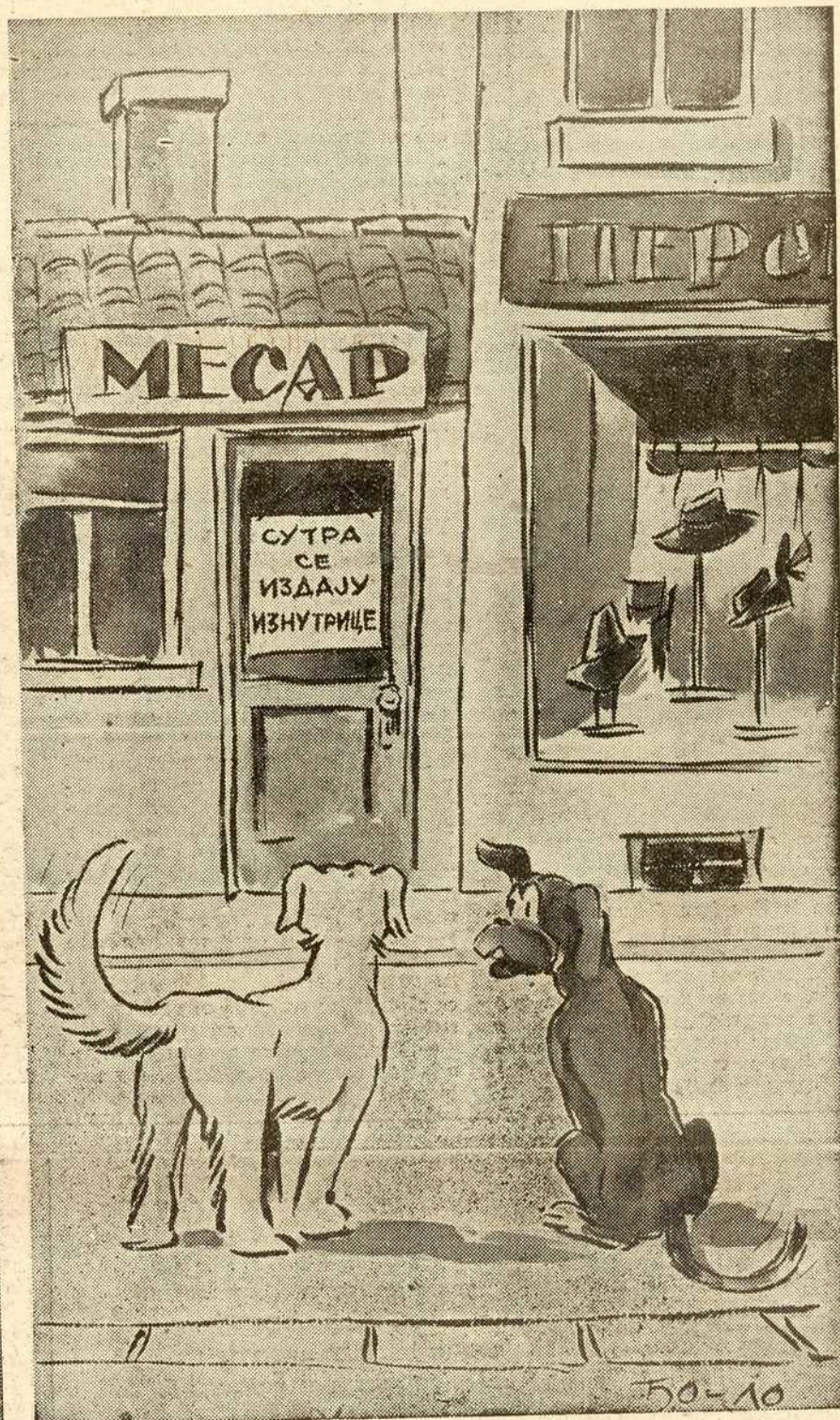
— Доста, доста, чули смо једном, повика муж кукавини.

Благо њој

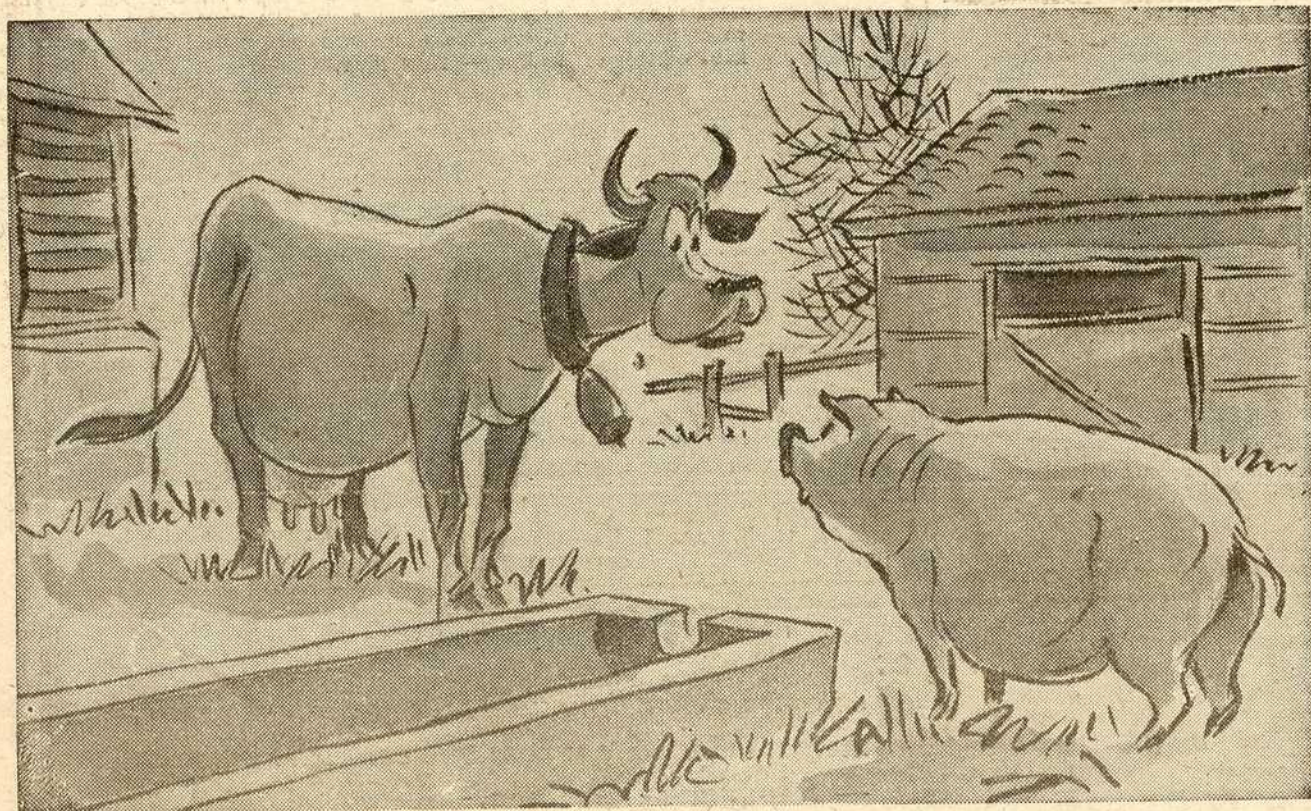
— Зар само једно? А толике клиштерије чекају!

Псећа размишљања

— Зар опет?!
— Е, да нема изнутрице, онај изнутра не би се тако брзо обогатио...

Популарност

— Замисли, сањала сам ноћас као да су дошли да нам траже аутограм!

ШТА БИ ОН УЧИНИО

Професор хемије, пита ђака: — Видите, младићу, у овој стакленој туби налази се један веома опасан отровни гас. Каве бисте кораке предузели, када би неко случајно испустио ову тубу?

— Чиновске кораке, господине професоре.

ДРЖИ СЕ, ЧОВЕК, НАРЕДБЕ

Шеф упада у канцеларију и затиче једног чиновника где седи и пуши.

Шеф: — Јел' те ви! Колико пута треба да вам кажем да не смете да пушите за време рада?

Чиновник: — Па ја не радим...

ДА СПРЕЧИ ТУЧУ

— Хеј, зашто трчиш тако?

— Хоћу да спречим да се двојица не побију.

— Која двојица?

— Ја и један мој друг.

МЕЂУ ЛУДАЦИМА

Један лудак шета болничким парком и на узипу за собом води једног кученце. Други га лудак сусреће:

— Како ти се зове тај пас?

— Фифи!

— Како се то пише?

— Лено: са два „л“ као „Бока“.